

SLOVENSKI NAROD

Izaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznika. — Inzerati do 30 petič 2.— Din. do 100 vrt 2.50 Din. večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej.

Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Glavnjača zopet pred skupščino

Vladna večina glasuje za predlog KDK

Na današnji seji Narodne skupščine je prišlo ponovno do burnega prerekanja. — Blamaža skupščinskega predsednika. — KDK energično zahteva, da se napravi škandalom z glavnjačo konec.

Beograd, 7. marca. Kakor je bilo pričakovati, je vladna večina včeraj odklonila nujni predlog KDK glede odprave duhovniške breme in ureditve duhovniških plač. Klerikali so se tudi tokrat izkazali kot zagovorniki škofovskih milijonov in kot nasprotniki duhovniškega proletarijata, siromašnih župnikov in kaplanov.

Proračunska komedija se nadaljuje

Narodna skupščina je nato na svoji včerajšnji popoldanski seji v par urah sprejela proračune dveh ministrstev. Najprej je po kratki debati sprejela proračun ministrstva za narodno zdravje, nato je pa takoj pričela razpravo o najvažnejšem proračunu, t. j. o proračunu finančnega ministrstva. Razprava o tem proračunu je trajala običajno po več dni, včeraj pa je vladna večina v petih dveh urah, ob navzočnosti polovice Narodne skupščine izglasovala tudi ta proračun. Finančni minister niti ni smatral za potrebno, da se udeležijo seje in je namesto njega poslal dr. Spaho kratko izjavo, češ, da vlada smatra, da sploh ni potrebno dajati Narodni skupščini še kaka podrobnejša poročila o finančni politiki vlade in finančnem položaju države. To postopanje je se bolj utrdilo, da hoče vlada čim prej spraviti proračun pod streho. Popoldanske seje so brez vsakega zanimanja in poslanci vladne večine prihajajo le h glasovanju, pa še takrat ne polnoštevilno. Le dopoldanske seje, katerim dajejo nujni predlogi obsežnejše resnični razprav, so živahne in se jih udeležujejo vsi poslanci. Izvajajo svoje sklepe, KDK niti včeraj niti danes ni pristostvovala proračunski debati in se bo udeležila šele razprave o finančnem zakonu, za katerega je pripravila celo vrsto predlogov, ki bodo, če jih bo vladna večina sprejela, vsaj nekoliko izboljšali za prečanske kraje skrajno krivičen proračun.

Beograd, 7. marca. Današnja seja Narodne skupščine, ki se je morala znova baviti z vprašanjem zloglasne beograjske glavnjače, je bila zelo živahna in mestoma tudi zelo burna. Med vladno večino in opozicijo je prišlo do tako hudega prerekanja, da je moral predsednik preprečiti, da je moral predsednik preprečiti, da je moral predsednik preprečiti.

Zopet vihar v skuščini

Že pri odobritvi zapisnika je nastal velik vihar, ker je tajnik odklonjal zahtevo, da je KDK tudi na včerajšnji seji pred pričetkom proračunske razprave zastavila sejo in v debati o proračunu ni sodelovala. Poslanec Bankovac je zahteval, da se to v zapisniku zabeleži. Odklonitev njegove zahteve s strani skupščinskega tajnika — uradnika je izzvala pri opoziciji ostre proteste. Ko se je priključil stališču tajnika tudi še predsednik Narodne skupščine, je nastalo v skupščini splošno prerekanje. Govorniki KDK so dokazovali, da je bila enaka pripomba sprejeta tudi v zadnji zapisnik, skupščinski tajnik pa je to odklonjal, češ, da KDK pred svojim odhodom iz skupščine ni podala nobene izjave.

Blamaža skuščinskega predsednika

Viharni protest pa je izzvalo postopanje skupščinskega predsednika dr. Perića, ki je skušal izzginiti zahtevo KDK. Po skoraj celournem prerekanju je končno dal na glasovanje predlog glede popravka zapisnika. Na svoje največje presenečenje pa je moral opozicijo, da je večina predlog sprejela. Tega pa seveda ni hotel priznati in je odredil še enkrat glasovanje proti predlogu. Ko je tudi tokrat večina osvojila zahtevo KDK, a dr. Perić še vedno ni hotel tega v zapisniku ugotoviti, je prišlo do strahovitih prepir, v katerem se je odlikoval zlasti klerikalni poslanec Žebot. V splošnem prerekanju je dr. Perić seje prekinil, med tem pa že poslal sluge in tajnike na vse strani da pozovejo k seji vse odsotne poslance vladne večine upajoč, da bo na ta način rešil situacijo.

Po zopetni otvoritvi seje je končno

odredil še tretje glasovanje, a tudi tretjič se vladna večina ni upala odkloniti zahteve KDK, dasiravno je dr. Perić upal, da bo ostala opozicija v manjšini. Za kazni pa je odredil, da se vsem onim poslancem, ki pri prvem glasovanju niso bili navzoči, odprejo za danes dnevnice. Pri opoziciji je izzval ta odlok skupščinskega predsednika mnogo ironičnih medklicev.

Še o glavnjači

Nato je prišel v razpravo nujni predlog KDK, v katerem zahteva naj notranji minister dr. Korošec poda Narodni skupščini poročilo o izidu preiskave v glavnjači ter poroča, kdaj in kako so bili kaznovani krivci.

Dr. Koroševa preiskava

Prvi je govoril posl. KDK Večeslav Vilder, ki je naglašal, da je dr. Korošec ob priliki zadnje debate o glavnjači izjavil, da je odredil najstrožjo preiskavo in da bo pozval vse krivce na odgovor. Bil je tudi sam v glavnjači in si vse ogledal. Toda skupščina je zamenjala na njegovo poročilo. Pač pa je namesto tega objavila beograjska policija v beograjskih listih napad na Narodno skupščino in na nar. poslance. Skupščinski predsednik seveda ni smatral za potrebno, da bi nastopil v obrambo dostojanstva in ugleda Narodne skupščine. Preiskava v glavnjači pa je med tem vršila na lastno pest policija. Policijski agenti so iskali po mestu in drugod vse one osebe, ki jih je posl. dr. Kosanović omenil in navedel v svojem znanem govoru o strahotah ki jih vrši policija v zaporih glavnjače. Z obljubami in grožnjami je policija pritiskala na te ljudi, da bi prekalili svoje prejšnje izjave in zamolčali vse, kar se je dogajalo v glavnjači. Govornik vpraša, kdo je za to odgovoren ali notranji minister dr. Korošec, ki je odredil preiskavo, ali šef beograjske policije g. Lazarevič. Poslanci večine, med katerimi so bili najbolj glasni klerikali, so skušali s kričanjem oglušiti skupščino in nadaljna izvajanja govornika, ki je ugotovil, da so navedbe policije popolnoma netočne in da so razmere v glavnjači še mnogo huje, kakor na njih je naslikal v svojem govoru posl. Kosanović.

Novi grozni slučaj

Nato je povzel besedo posl. Kosanović, ki je točko za točko demantiral objavo beograjske policije v beograjskem tisku in navedel celo vrsto novih slučajev strahovitih razmer, ki vlada v beograjskem policijskem zaporu. Med drugim je navedel tudi slučaj neke Lele, ki je bila uslužbena pri brivcu, ki brije tudi gospoda notranjega ministra. Policija ji je sama izstavila poselsko knjižico, toda nekega tepega dne jo je proglasila za prostitutko in vrnila v glavnjačo.

Da bi ovrgla navedbe posl. Kosanoviča, je policija proglasila neko učiteljico, ki jo je držala v glavnjači zaprto več mesecev, za špijono. A še istega dne, ko je posl. Kosanović govoril o tem slučaju v Narodni skupščini, je bila izpuščena kot popolnoma nedolžna in se je vrnila v državno službo.

Še huje je slučaj dveh trgovskih učencev iz Subotice. Ko je prišel njun gospodar v konkurz in sta ostala na cesti, sta prošla policijo, da jima preiskrbi v Beogradu nova učna mesta. Toda policija ju je vrnila v glavnjačo, zaprla med zločince, ki so že prvo noč oba posilili in spolno okužili.

Inkvizitorske torture

Največje zgražanje pa je izzval slučaj nekega delavca, ki je preživel v glavnjači pravcaro inkvizitorsko torturo. Policija mu je zabijala klime in žebje za nohte, da bi izsilila od njega priznanje. Dva dni pozneje ga je morala izpustiti kot popolnoma nedolžnega. Nesrečnik je tri dni nato umrl na posledica mučenja v Glavnjači.

Govornik je navedel še več groznih primerov, ki so silno vplivali na vso zbornico. Saja je bila ob 14. zaključena.

Pred obnovitvijo pogajanj z Italijo

Italija bo zahtevala črtanje čl. 69. novega finančnega zakona. — Naša vlada pristala na ratifikacijo nettunskih konvencij. — Fašizem si hoče s pogodbami uglati pot na Balkan.

— Beograd, 7. marca. Kakor se doznava v poučenih diplomatskih krogih, bodo v najkrajšem času obnovljena pogajanja med Beogradom in Rimom v svrhu ureditve vseh še nerešenih vprašanj med Jugoslavijo in Italijo. Pogajanja so razdeljena tako, da se bo o važnejših političnih vprašanjih razpravljalo v Rimu o manj važnih tehničnih vprašanjih pa v Beogradu. V Beogradu bosta vodila pogajanja z naše strani dr. Lujo Bakotić, namestnik šefa oddelka za izvrševanje mednarodnih pogodb zunanjega ministrstva, z italijanske strani pa g. Petrucci, svetnik italijanskega poslanstva v Beogradu. Ta sporazum je bil dosežen neposredno pred odhodom dr. Marinkovića v inozemstvo med njim in italijanskim poslanikom generalom Bodromom.

Kakor se doznava, vztraja g. Petrucci po naročilu iz Rima zlasti na tem, da se takoj črta člen 69. finanč. zakona za l. 1928-29., ki onemogoča prodajo nepremičnin v 50 km območjem pasu. Mesto tega zahteva italijanska vlada, naj se znova uveljavi bivša srbsko-italijanska konzularna konvencija iz l. 1879., ki daje obema strankama recipročno pravico nakupovanja in naseljevanja v območjih pokrajina. Kakor znano, je ministrstvo pravde skušalo to izvesti potom običajnega ministrskega razpisa.

Razum tega ima italijanski delegat g. Petrucci navodila, da zahteva pristane na zakupitev italijanskega delavstva v naših industrijskih podjetjih, zlasti v Dalmaciji. Ta pogajanja so se v Beogradu že pričela, v Rimu pa se bodo pričela šele po ženevskem zasedanju.

V Rimu naj bi se vršila pogajanja na temelju nettunskih konvencij. Z italijanske strani se zahtuje, da je naša vlada baje v načelu že pristala na ratifikacijo teh konvencij. Če bodo rimska pogajanja rodila pozitivne uspehe, se prično takoli nato pogajanja v svrhu sklenitve trgovske med Francijo, Jugoslavijo in Italijo. S tem bi postala prijateljska pogodba iz l. 1924, av-

tomatično brezpredmetna in bi je sploh ne bilo treba podaljšati.

Pogajanja v Rimu zavlačuje predvsem italijanska vlada, ki hoče očividno pokazati na rezultate beograjskih pogajanj. Predvsem je odvisno od člena 69. finančnega zakona, ali bodo ta pogajanja uspešna ali ne. Če bo naša vlada vztrajala na tem členu, je sprejem nettunskih konvencij eo ipso onemogočen in je tudi obnova srbsko-italijanske konzularne konvencije iz l. 1879. brezpredmetna. Četudi se označujejo beograjska vprašanja kot tehnična, se jim pripisuje kljub temu izredna važnost, ker le od rešitve teh vprašanj odvisen uspeh nadaljnjih pogajanj v Rimu.

V naših vladnih krogih obstojajo še vedno različna mnenja. V krogih zunanjega ministrstva smatrajo, da je bivša srbsko-italijanska konvencija obvezna tudi za sedanjega jugoslovensko državo, ker jo smatrajo tudi menarodno razsodišče v Haagu kot staro predvotno državo Drugi vladni krogi, zlasti KDK, pa zastopajo mnenje, da je člen 69. finančnega zakona v tesni zvezi z državnimi interesi in zato najodločnejše protestirajo proti postopanju ministra pravde, ki je hotel z enostavnim razpisom v nasprotju z državnimi interesi in mednarodnimi tradicijami obnoviti staro konvencijo ne glede na to, da je bila konvencija sklenjena v času, ko je bila Italija brezposlena evropska država in ko Srbija in Italija nista imeli skupne meje. V ostalem pa je ta konvencija izgubila veljavo v sled postopanja Italije same. Že l. 1923. je italijanska vlada izdala naredbi z zakonito veljavnostjo, s katero zabranjuje inozemcem pravico naseljevanja in nakupovanja nepremičnin v območjem pasu.

V ostalem pa so naletele italijanske zahteve v vseh resnih političnih in nacionalnih krogih na splošen odpor, ker se iz njih jasno zrcali težnja fašizma, ki si hoče z invazijo svojega delavstva in z naseljevanjem v naših območjih pokrajina ustvariti trdno bazo za nadaljevanje svoje protinamim interesom naperjene politike.

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani

Dne 3. marca 1928 se je vršil redni občni zbor, na katerem sta podala zanimive referate gg. asistent dr. I. Heba in šef-zdravnik dr. I. Zajc. Sprejeti so bili važni predlogi, zlasti nujni predlog predsednika Zdravniške zbornice, g. mestnega fizikata dr. M. Rusa, o ustanovitvi pogrebne sklada, skupnega z »Mariborskim zdravniškim društvom«. Za letos je bil izvoljen sledeči odbor:

Predsednik: primarij dr. Fr. Derganc, odborniki: častni predsednik zdravniške zbornice dr. V. Gregorič, oblatni odbornik dr. A. Breclj, ravnatelj bolnice dr. Fr. Doljak, docent dr. A. Košir, primarij dr. Fr. Minaš, zas. zdr. dr. L. Šavnik, asist. dr. R. Blumauer, asist. dr. L. Kramarič, primarij dr. B. Dragaš, asist. dr. P. Pehani. Namestniki: šolski zdr. dr. Fr. Miš, blag. zdr. dr. I. Jančič, šefzdravnik OUZD dr. I. Zajec, star. sekund. dr. A. Zorc, sekund. dr. S. Grum, zas. zdravnik dr. J. Jakša, asist. dr. V. Guzelj, zobozdravnik dr. L. Brečić, zas. zdr. dr. J. Arko, asistentka dr. Anca Konvalinka. Disciplinsko sodišče asist. dr. J. Heba, blag. zdravnik dr. O. Krajec, zobozdravnik dr. C. Cirman, Namestniki: zas. zdr. dr. I. Volavšek, zas. zdr. dr. I. Pintar, primarij dr. A. Kunst, Revizorja: samit polkovnik dr. R. Jug in zobozdravnik dr. A. Praunseis.

Novi predsednik, g. primarij dr. Fr. Derganc, je v preglednem govoru označil smernice novega odbora in navedel nujne naloge, kojih izvršitev zahtevajo nove socialne razmere, interes javnega zdravstva in zdravniškega stanu. V okviru splošne socialne krize gre zdravnikom posebno do živnega kriza lastnega stanu in medicinske znanosti. Slavnostni berlinski profesor in kirurg dr. Bier je s filozofsko temeljitostjo odkril skupni izvor vseh kriz. Vse zlo izvira iz nas samih, iz naše lastne duše, iz krivih, zmotnih misli, iz neurejenega življenja in stremjenja, z eno besedo: iz zmotnega, preživetega svetovnega nazora, iz materializma. Materializem je kot pogubna duševna infekcija okužil ljudstvo in inteligenco. S tem spoznanjem pa je dana že tudi naloga zdravnikov, da ozdravijo svojo ljudsko dušo materialistične bolezni v teoriji in praksi. Društvo bo skrbelo za usvršitev in izpolnitev strokovne izobrazbe s predavanji o psihologiji, filozofiji,

zdravniški etiki, tajni in resnici. S posebno pozornostjo bo zasledoval probleme socialnega zavarovanja. Čez tri leta bo slavilo društvo svojo 70letnico, s pozitivnim in stvarnim uspehom hoče dokazati, da ni živel 70 let zaman. Slovenski zdravniki imajo v svojem društvu staro, v borbi preizkušeno strokovno organizacijo, ki brani moralne in materialne interese javnega zdravstva in zdravniškega stanu.

Kako skrbi vlada za gladujoče

— Beograd, 7. marca. V ministruvstvu za socialno politiko se je sredi včeraj seje odbora ministrov za izvedbo zakona o prehrani pasivnih krajev. Seji je pristostvoval tudi predlagatelj tega zakona, demokratski poslanec Kosta Timotijević. Ministrski odbor je na tej seji izdelal pravilnik o izvrševanju zakona. Pravilnik bo predložen ministrskemu svetu v končno odobritev.

Pravilnik predvideva ustanovitev posebne odbora pri ministruvstvu za socialno politiko, ki se bo nazival »Odbor za nakupovanje hrane«. Člane tega odbora imenuje minister socialne politike iz vrst trgovcev-izvoznikov. Vrhovna kontrola nad delom tega odbora je poverjena ministru za socialno politiko, ki mora odobriti vsak od odbora predlagani nakup.

Takoj po sprejemu tega zakona so se pojavile vesti, da se je tudi te socialne akcije polastila spekulacija beograjske črnje, ki se hoče koristiti na račun najbednejših. Politični krogi domnevajo, da je tudi ta odbor za nakupovanje hrane le krinka, pod katero hoče Beograd okupirati vseh 150 milijonov, določenih za prehrano pasivnih krajev, zase.

ZAKON O PRAVOSLAVNI CERKVI

— Beograd, 6. marca. Minister ver in Simonović je danes dopoldne službeno posetil patrijarha. Njegov poset se spravlja v zvezo z načrtom novega zakona o pravoslavni cerkvi, ki ga je izdelala posebna komisija.

ODHOD KRALJEVSKE DVOJICE V INOZEMSTVO

— Beograd, 6. marca. Po informacijah iz dvornih krogov bosta kralj in kraljica začetkom prihodnjega tedna odpotovala v Pariz. Iz Pariza bo odpotovala kraljevska dvojica v neko francosko kopališče, kjer ostane dlje časa.

Napad na pošto ambulanco

Preiskava se nadaljuje v Kočevju

Javnost z veliko napetostjo pričakuje izida preiskave v zadevi napada na pošto ambulanco dolenskega vlaka pri Škofelji. Ivan Klemenčič sedi zdaj v preiskovalnem zaporu in ga je začel preiskovalni sodnik g. Merala zasliševati. Prvo zasliševanje je bilo zgolj splošnega značaja. Klemenčič je v zaporu popolnoma miren.

Pol. nadzornik g. Zajdel je včeraj zjutraj odpotoval z delevkom v Kočevje, da tam nadaljuje preiskavo in izpolni nekatere indicije, ki govorijo za to, da je bil restavrator Klemenčič dejanski napadalec na ambulanco. Najbolj ga obtožujejo bankovci, ki jih je nekaj mesecev po izvršenem napadu spravil v kočevskem okraju in tudi drugod v promet. Klemenčič je poravnal, ni hudega sluteč, svoje račune z bankovci po 1000 Din, katerih serije so bile od pošte direkcije točno označene kot one, ki so se nahajale v ukradenih vredicah. Poravnal je pred vsem račune svojih dobaviteljev, kakor mesarju, peku in drugim kočevskim obrtnikom ohranilo svojim upnikom. Ti sicer niso pazili na serije bankovcev, toda ko so jih potem izročali pri pošti ali pri kakem drugem denarnem zavodu, so morali tam povedati, kje so bankovce dobili. Vsi so trdili, da jim je dal bankovce Klemenčič. Na ta način se je vedno bolj kopičil obtežilni material proti Klemenčiču.

Pol. nadzornik g. Zajdel je včeraj ves dan vodil zasliševanje raznih oseb, a ob enem vršil še poizvedbe glede Klemenčičevega postopanja pri razpečevanju bankovcev. Informiral se je tudi, kje je bil v resnici Klemenčič kritične noči 25. avgusta l. 1927, ko je bil izvršen napad pri Škofelji. Ze sredi bi se imel g. nadzornik vrniti v Ljubljano, toda poizvedbe so se tako zavlekle, da je moral še danes ostati v Kočevju. Danes je pričakovati v Kočevju senzacionalnih aretacij.

Iz ljubljanske kronike

Usoda vojaka francoske tujske legije. — Aretacija kolesarskega tatu.

Danes se je javil pred dežurnim uradnikom na policijski direkciji močan in širokopleči mladenič zagorelega obraza. Izjavil je, da se piše Milutin Bivolarevič, doma iz sela Neresnica v požarevačnem okraju. Prosil je dežurnega uradnika, naj mu preskrbi vojniško poštevac do doma, ker je brez sredstev. Do našega meje so mu francoske oblasti kot vojaku tujske legije plačale vožnjo. Milutin je pripovedoval na kratko svoje dogodivščine v Maroku. Bil je v legiji osem let. Leta 1920. februarja tujske sece se je zgledil v Beogradu v neki pisarni, kjer so nabirali delavce za Francijo. Zgledalo se mu je mnogo, med njimi tudi on. Ko so nabirali okoli 300 ljudi, so jih odpravili s posebnim transportom v Carigrad. Tam so jih vikali in na presenečenje vseh so jih preoblekli v vojaško uniformo. Iz Carigrada so jih odpeljali s parnikom v Bizerto, kjer so jih zadržali vojaški črnci tako močno, da niso mogli nikamor pobegniti. V Bizerti so bivali v podzemskih rovih. Od tam so jih gnali v Maroko. Njega so uvrstili v 2. bataljon 3. polka tujske legije. Bojeval se je proti Abdel Krimu. V boju pri Beni Bouzerit se je 5. maja 1923. odlikoval ter je dobil za hrabrost pismo priznanje. Letos je došel v legijo ter so ga 20. februarja odposlali v Marsoille.

Policijski je padel v roke drzen klatež in izurjen kolesarski tat. Policijski stražnik je včeraj zjutraj prekal tako šupo v Vodmatu, kamor hodijo prenočevati razni brezposelniki in postopaki. V senu je s smučal neki sumljiv tip. Stražnik ga je izvelikel iz sene ter ga začel spraševati po dokumentih. Možakar se je silno prestrašil, ker je imel slabo vest. Na policijski so kmalu ugotovili njegovo identiteto. Spoznali so v njem Idrizčana, 30-letnega postopaka Pavla Kogoja, katerega sodišče zasleduje radi raznih tatvin. Doslej se je znal prav premeteno skrivati pred policijo, a končno je vendar pristal pravici v roke. Kozoj ima na vesti mnogoštevilne tatvine koles v Ljubljani in na deželi. Doslej so mu dokazane že 4 tatvine.

Borzna poročila

LIUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 0—22.89, Berlin 13.58 —13.61 (13.595), Brusel 0—7.9295, Budimpešta 0—9.9495, Curih 1093.5—1096.5 (1095.—), London 0—277.55, Newyork 56.76—56.96 (56.86), Pariz 0—223.82, Praga 168.2—169.— (168.6), Milan 299.4—301.4 (300.4).

Effekti: Celjska 164 d, Kreditna banka 135 d, Praštediona 880 d, Večve 135 d, Kreditni zavod 155 d, Ruše 265—280, Stavbna 56 d, Sešir 125 d.

Lesni trg: Tendence živahna. Zaključeno 6 vagonov in sicer: 1 vagon tramov, merkantilnih, 3/3, 7/8, 4—10 m. franco vagon meja po 240; — 1 vagon desk, 48 mm, 4 m. franco vagon meja po 445; — 4 vagoni hrastovih podnic franco vagon meja po 1050.

Deželni pridelki: Tendence nespremenjena. Moka se je malenkostno podražila. Ostale cene nespremenjene. Zaključkov ni bilo.

ZAGREBSKA BORZA

Devize: Dunaj 801.35, Berlin 13.395, Milan 300.40, London 277.55, Newyork 56.86, Pariz 223.85, Praga 168.60, Curih 10.95.

INOZEMSKA BORZA

Curih. Beograd 9.13375, Dunaj 73.20, Berlin 124.17, Praga 15.30, Milan 27.43, Paris 20.43, London 25.3425, Newyork 519.45.

Iz seje ljubljanskega občinskega sveta

Oprostitev novih zgradb od občinskih doklad. — Vprašanje obstoja Narodnega gledališča v Ljubljani. — Službena pragmatika občinskih nastaviteljev.

Včeraj je ljubljanski občinski svet razpravljal o celi vrsti zadev in večini svojih sklepov sprejel soglasno. Najvažnejša je bila razprava o 6% obligacijskem posojilu in najetju novih posojil za kritje obveznosti mestne občine. O stvari sami poročamo še na drugem mestu. Daljše poročilo o seji občinskega sveta je objavilo že današnje »Jutro«, v naslednjem navajamo še nekatere važnejše sklepe, sprejete na tej seji.

Na predlog finančnega odseka je občinski svet odobril, da se podaljša s Fr. Souvanom najemna pogodba za hišo št. 3 na Cankarjevem nabrežju, ki jo je občina najela za deložirance. Občina plačuje za to hišo 20.000 Din letne najemnine, razen tega pa ima po novi pogodbi prispevati 10 tisoč dinarjev za obnovo fasade.

Vladni komisar je 24. maja 1927 objavil sklep, da se za nove zgradbe ne predpisuje občinske doklade. Na predlog finančnega odseka je obč. svet sklenil, da se ta sklep razširi v toliko, da se oprostijo občinskih dokladov do 31. decembra 1931 tudi one nove zgradbe, ki jim je bilo l. 1927 izdano uporabno dovoljenje in ki so se pričele graditi l. 1926.

Narodno gledališče je zaprosilo mestno občino, naj se mu odpušijo stroški za razsvetljavo v višini 25.555 Din in stroški za uporabo vode v višini 2799 Din. Občinski svet je sklenil, da se prošnji ugodí. Obenem pa je naročil županu, naj stopi v stik s oblastnim odborom glede ureditve vprašanja Narodnega gledališča, ki prihaja v newarost, da bo vsled skrajnega državnega proračuna moralo zmanjšati število svojih predstav ali pa celo opustiti oporo.

Dr. Lemež je ob tej priliki poudarjal, da imamo Slovenci pač pravico zahtevati zase tako ustanovo, kakor je Narodno gledališče. Slovenija je druga najbolj obdavena pokrajina v državi in zato ima tudi pravico od države zahtevati, da ji vzdržuje tako važno kulturno ustanovo.

Zadruzi »Hera«, ki se nahaja v likvidaciji in nima nobenih denarnih sredstev na razpolago, se je dovolilo posojilo 30.000 dinarjev.

Na predlog finančnega odseka je občinski svet sklenil, da se posojilo v višini 2.500.000 Din za odkup in razširjenje cestne električne železnice amortizira iz lastnih dohodkov mestne občine.

Obč. svetnik Gustinčič je zahteval, naj se ta točka odloži za pozneje, ker je potrebna posebna razprava o odkupu cestne električne železnice, ki spada med eno najbolj koruptivnih zadev. Župan je odgovoril, da bo o tej stvari še govoril pri poročilu revizijske komisije, da pa predloga finančnega odseka ni mogoče odgoditi, ker se mora vprašanje amortizacije pač urediti. Odsekovi predlog je bil sprejet proti glasovom socialistov in komunistov.

Na predlog poročevalca gradbenega odseka inž. Beveca je občinski svet odobril nakup parcele št. 103/1 katastralne občine Trnovo pred mestje v vrhu ureditve Jeranove ulice. Gre za odkup 56 m² sveta po 20 Din od posestnika Karla Kojana. Nadalje odobruje odkup sveta v vrhu podaljšanja Holzapfjeve ulice, glede česar je že na prejšnji seji vložil samostojni predlog obč. svetnik Pišek. Za 14 delavskih hiš mestne občine v Kolesiji se izda uporabno dovoljenje. Na prošnjo posestnika Lovra Pičmana se sklene podaljšati cestni kanal v lirski ulici v dolžini 35 m, kar bi veljalo 11.300 Din, ki se imajo kriti iz tozadevne proračunske postavke. Istotako se ugodí prošnji posestnika Alberta Siča in sosedov za znižanje cestnega kanala v Vogalni ulici s pristankom, da je pričetek doka odvisen od odobritve zaprosenega 6milionskega posojila. Prijavi Terezije Levec proti odklonitvi izdaje gradbenega dovoljenja za hišo na parceli št. 466/1, katastralne občine Sv. Petra pred mestje prvi del ob Dunajski cesti je občinski svet deloma ugodil. Prav tako je ugodil prizivu Marije Kregar proti odklonitvi izdaje uporabnega dovoljenja za dvorišni dvorano v Medvedovi ulici 8 v vrhu izvrševanja kinematografskih predstav. Nadalje je ugodil prošnji Stajbne družbe d. d. podružnice v Ljubljani za izpremembo regulacijskega načrta na Vrtači, parcela št. 99/33, 101/1 katastralne občine Gradišče. Odobril se je nadalje predlog stavbnega urada o izpremembi regulacijskega načrta na Dunajski cesti na obeh straneh prelaza čez južno železnico. Po tem predlogu ima znatni širina Dunajske ceste od Trdnove ulice dalje 50 m, za prelazom proti Sv. Krištofu pa 27 m.

Župan dr. Puc je nato odkazal finančnemu, gradbenemu in obrtnemu odseku predlog občinskega svetnika Musarja, ki se tiče odprave raznih nedostatkov v mestni klavnici.

Krajša debata se je razvila o najnujnejšem predlogu občinskega odbornika inž. Gustinčiča o uporabi tlakarine za zgradbo stanovanjske hiše za carinske službenice. Obč. svetnik Gustinčič je v utemeljevanju svojega predloga naglašal, da je v finančnem zakonu za leto 1927/28 dovoljena uporaba kaldrminskega fonda tudi za druge namene in ne samo za tlakovanje cest. Zato naj občina izposluje primerno vsoto iz tega fonda za zgradbo stanovanjske hiše za carinske službenice, ki stanujejo sedaj v privatnih hišah.

Inž. Ruch (SLS) se je ob tej priliki obrazil o »Slov. Narodu« čez, da je lani dvignil velik hrup, ker je minister za javna dela inž. Serbec izposloval, da se lahko kaldrminski fond porablja tudi za druge namene in ne samo za tlakovanje cest. Predlog inž. Gustinčiča zato po njegovem mnenju dokazuje, da je bilo stališče inž.

Serbeca popolnoma pravilno. Zato je izjavil, da bo glasoval sproti.

Obč. svetnik Tavcar je v imenu Narodnega kluba izjavil, da bo istotako glasoval za predlog. Kar se tiče trditve inž. Rucha naglašal, da je bil kaldrminski zakon popravljen predvsem v želji, da bi se denar ne stekal le v Ljubljano, ampak uporabljal tudi za podeželske ceste.

Predlog je bil nato soglasno sprejet. Obč. svetnik dr. Lemež je vložil najnujnejši predlog o ureditvi službenega razmerja mestnih delavcev, o izravnanju neenakosti pri nameščanju in o uvedbi 8-urnega delavnika v vseh mestnih podjetjih.

Občinska svetnika Rupnik in Krek sta izjavila, da se pridružujeta predlogu, narkar je bil sprejet soglasno.

Samostojni predlog občinskega svetnika Ambrozičevega glede odkupa Tomažičevega vrta v vrhu regulacije in razširjenja Gledališke ulice je župan odstopil gradbenemu in finančnemu odseku. Na včerajšnji seji so tudi občinski svetniki SLS vložili celo vrsto raznih samostojnih predlogov, ki jih je župan odkazal pristojnim odsekom. Večinoma se tičejo tih predlogov tlakovanja in regulacije raznih ulic.

Obč. svetnik dr. Lemež je stavil na župana vprašanje, kaj je s službeno pragmatiko, ki jo je občinski svet odobril že leta 1924, in ali je župan pripravljen ukretni, da se bo ta pragmatika izvajala. Župan dr. Puc je odgovoril, da je takrat občinski svet oziroma personalno pravni odsek razpravljal o tej stvari, vendar pa občinski svet ni sprejel službene pragmatike meritorno. Kljub temu se ta pragmatika deloma izvršuje. Izjavila pa, da bo dal izdelati nov predlog službene pragmatike, ki bo morebiti v gotovih oziroma še popolnejši in ki jo bo nato predložil občinskemu svetu.

Na vprašanje obč. svetnika Miklošiča glede stanovanjske razmere v barakah, ki niso dostojne za človeško bivališče, je župan izjavil, da bo odgovoril na prihodnji seji, ker hoče zbrati prej natančne podatke. Istotako je izjavil, da bo odgovoril na p. hodnji seji na vprašanje obč. svet. Likarja, ali namerava odpovedati stanovanje v mestni hiši na Ahaclevi cesti lesnemu trgovcu Lukanu in ga dodeliti potrebnejši družini.

Proslava 25-letnice Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani bo praznovala 19. marca svoj veliki praznik, svoj jubilej — 25letnico svojega obstoja.

Pogledimo obrtniško organizacijo pred 25 leti, kako je bila silbka, brez znanosti in vešave. Bili so tedaj časi, ko obrtniki ni smeli govoriti, skrbno se je moral ogibati vsakega organizatoričnega delovanja. Le malo smo imeli tedaj obrtnih zadrug in še te so živovarile vsaka zase. O onemnem, smotrenem obrtniškem gibanju tedaj ni bilo govora. Vedno težji časi so prihajali za obrtništvo in tedaj je pričel tudi obrtnik dvigati glavo in spoznavati, da je v združitvi in solidarnosti njegova moč, njegov ugled in njegova bodočnost.

Leta 1902 se je v Ljubljani skromno in tiho vselilo seme, iz katerega naj bi zrastle moč, viharjem klubujoče drevo, okoli katerega naj bi se zbirale zadrugice. Ustanovila se je Zveza zadrug za bivšo Kranjsko s namenom, da budi med obrtništvo stanovsko zavezanost, da združi zadrugice v eno celoto in ustvari s tem med obrtništvo pokret, ki bo branil gospodarske, socialne in kulturne interese.

Koliko je danes zadrug, ki so se ustanovile s sodelovanjem in pomočjo Zveze. Prav vse pa so se že obračale nanjo za nasvete in pojasnila. Iz malih počerkov se je razvila svet v važen faktor, lahko rečemo, v predstavnik obrtništva v ljubljanski oblasti, saj šteje dve tretjini vseh obstoječih zadrug za svoje članice.

Kako se tedaj obrtništvo Slovenije ne bi radovalo jubileja svoje matice, ki ima za seboj 25 let organizatoričnega delovanja med našim obrtništvom!

Zveza obrtnih zadrug bo proslavila 25letni jubilej na slavnosten način. Program proslave je naslednji:

Na predvečer proslave, to je v nedeljo 18. marca, se bo vršil v dvorani Kazine pozdravni večer. Prireditelj bo imela namen, da se obrtniški zastopniki in obrtništvo med seboj spozna. Zato vabi Zveza vse zastopnike zadrug in obrtništva, da se udeležijo polnočnega tudi pozdravnega večera.

Na dan proslave, 19. marca t. l., se bo vršilo slavnostno zborovanje, katerega naj se obrtništvo v največjem številu udeleži. Čas in kraj zborovanja bomo pravočasno objavili.

Ker se bodo udeležili proslave zastopniki vseh obrtniških organizacij v Sloveniji in zastopniki obrtništva iz drugih pokrajin naše države, bo pripravila Zveza dne 19. marca opoldne skupno kosilo v dvorani Kazine, h kateremu je vabljeno vse obrtništvo, ki naj se do 12. t. m. pripravi v tajništvo Zveze obrtnih zadrug ustmeno ali pisмено. Kosila se bodo zaradi reda mogli udeležiti le oni zastopniki in obrtništvo, ki se bodo prijavili najkasneje do 14. t. m. Vsi, ki prispejo v Ljubljano na proslavo že 18. marca, in žele, da jim Zveza preskrbi prenočišče, naj do 12. t. m. sporoče tajništvu Zveze, da se jim bo moglo oskrbeti prenočišče.

Načelstvo Zveze obrtnih zadrug apelira

na vse zadrugice in obrtna društva širom Slovenije, da bo proslava izjemna kot močna manifestacija slovenskega obrtništva.

Parola vsega obrtništva naj bo: 18. in 19. marca v Ljubljani!

Zadnja pot peveca Lumarja

Kljub slabemu vremenu in izredno slabim poti je včeraj popoldne spremljala pokojnega pevca Jakoba Lumarja k večnemu počitku velika množica pevcev, prijateljev in znancev. Pogreb je pokazal, kako globoko impanje je pokojnik pevec užival med ljubljanci. Zanimi spreved se je pomikal izpred mrtvašnice javne bolnice po Kette - Murnovi cesti na pokopališče k Sv. Križu, kamor so pokojnika spremili mnogi prijatelji in pevci. V sprevedu so za križem nosili vence uslužbenici mestne klavnice, člani opernega zbora, člani Udr. ženja gledaliških igralcev in pevskega društva »Ljubljanski Zvon«, čegar ustanovitelj je bil pokojnik.

Pogreb so se med drugim udeležili podžupan g. Joip Turk z mnogimi vodilnimi uradniki mestnega magistrata, ravnatelj mestne klavnice g. Pestotnik, mestni fizik g. dr. Rus, za upravo Narodnega gledališča dramaturg g. Oton Zupančič in adm. ravnatelj g. Karel Mahkota, opero je zastopal ravnatelj g. Mirko Polić, ljubljanski župo J. P. S. in Glasbeno Matico starešina g. Matej Hubad in dr. Anton Svigelj. V sporedu sta korakala polnoštevno operni zbor in zbor Ljubljanskega Zvona, pevci Glasbene Matice in ostalih ljubljanskih pevskih društev.

Ginljiv je bil prizor pred mrtvaško vežo v javni bolnici. Po blagoslovitvi pokojnikovih zemskih ostankov je fanfara opernega orkestra zasvirla, pretresljivo žalostinko operni zbor in Ljubljanski Zvon pa sta pod vodstvom pevovodje g. Prelovca zapela Devovo »Vigred se povrne« v mešanem zboru. Pri vladu na Kette - Murnovi cesti so se pevci združenih zborov poslovili od svojega tovariša s Pavšičevo »Spomladi vse se veseli«, v cerkvi pri Sv. Križu z Jelenovo: »Usliši nas, gospod!« ob grobu pa z Jenkovo: »Blagor mu.« Predsednik Ljubljanskega Zvona g. L. Drenovec se je ob grobu poslovil od pokojnega z ginljivim govorom. Splošno spoštovanje, ki ga je užival prepošti Jakob Lumar, naj bo težko prizadeti družini v tolažbo. Spavaj v miru, zlata pevka duša!

Sport

Program JNS v letošnjem letu

Letos namerava JNS odigrati več meddržavnih tekem in je večino terminov že doletel. Prva meddržavna tekma, ki jo savez odigra, se bo vršila še ta mesec in sicer nastopi naša reprezentanca v Budimpešti, kjer igra proti drugi garnituri Madžarske. Prva garnitura Madžarske igra namreč istega dne proti Italiji, vendar bo tudi drugi tim za dosti močan. Dne 8. aprila igrajo proti naši reprezentanci v Zagrebu Turki, dne 6. maja bo pa stala naša reprezentanca pred težavnim nalogom. Igrati bo morala na Dunaju proti avstrijski reprezentanci, drugi naš tim pa igra istega dne proti Rumuniji za pokal, ki ga je pred tremi leti daroval kralj Aleksander. 28. junija igrajo naši proti Češkoslovski v Zagrebu in 16. septembra proti Turčiji v Carigradu. 28. oktobra se odigra v Pragi revanšna tekma Češkoslovška - Jugoslavija.

JNS ima torej zelo pester in bogat program, vendar ne smemo pozabiti, da stoji poleg tega še pred drugo težko nalogo. To je olimpijada v Amsterdamu. Če bo naša reprezentanca sodelovala tudi na olimpijadi v Amsterdamu, je odprto vprašanje, kajti danes znanjša vsa sredstva, ki jih ima JNS na razpolago, jedva okoli 10.000 Din. Da s tem denarjem ne pridemo daleč, je pač umljivo. Mnenja smo, da je najboljšje, če naša nogometna reprezentanca na olimpijado ne sodeluje, kajti ne samo da izgubimo na ta način dragocene termine, ampak je tudi upoštevati, da na olimpijadi ne sodelujejo najboljša evropska moštva. Tako ne sodelujejo Češkoslovška, Avstrija, Anglija, Španija, Italija in dr. Zato pač ne bo nobene posebne škode, če Jugoslavija na olimpijadi ne sodeluje. Poleg tega mora savez tudi računati, da je treba tudi odigrati tekme za državno prvenstvo in za srednjeevropski pokal.

Mariborski železničarji so postali zelo agilni. Moštvo se je zelo izpopolnilo, vkljub je pristopilo tudi več igralcev iz drugih mariborskih klubov. V pomladnem prvenstvu bodo železničarji igrali prav resno vlogo in so sedaj poleg Maribora in Rapida najmočnejši mariborski klub. Klub je najel tudi trenira v osebi bivšega branilca grškega Sturm Diantanta. Diantant je nastopil že preteklo nedeljo v prvenstveni tekmi proti Rapidu, je pa zelo razočaran. Mogoče je dober trener, igralec pa ni več dober ali pa premalo trenira.

Crème Simon

Cuvajte svojo lepoto h-kor Cuvajte svojo zdravje!

Vaše lica se vaše bogatstvo, ki ga ne smete zametati!

CRÈME SIMON

hranilje polt pred razpadom in ji hrani lepoto, gladnost in volnost, če ravnete z njo po pravih načelih. Ona ji daje belilo in istot in čisti kožo pred gubami.

Parf. in m. SIMON, Paris

Pisane zgodbe iz naših krajev

Slepar kot študent agronomije. — Senzacionalen poskus samomora. — Drago plačani poljubi. — Zaradi prepira v smrt. — Bivši milijonar v okovih.

Pred dnevi je prišel k sreskemu poglavarju v Krapini mlad možič in se predstavil za Antona Jambroviča ter prosil poglavarja, naj mu nekaj vpiše v spominsko knjigo. Dejal je tudi, da je na ekskurziji a petnaestimi svojimi tovariši. Vsi da so dijaki agronomije iz Ljubljane in proučujejo agronomске prilike po naši državi. Pokazal je poglavarju tudi spominsko knjigo s številnimi podpisi in uradnimi potrdili, največ iz Srema in Slavonije. Jambrovič je dejal, da je prepotoval Makedonijo in vse kraje v Bački in Banatu. Na vprašanje, kje so mu tovariši, je odgovoril, da se je z njimi spril in potuje sedaj sam. To povest se je zdelo poglavarju zelo sumljiva in takoj si je mislil, da ima opravka s sleparjem, ki izvađa od lahkovernežev denar. Zaradi tega je odredil njegovo aretacijo in obvestil tudi zagrebško policijo, ki je ugotovila, da je študent agronomije v resnici l. 1902. rojeni privatni uradnik in izučen čevljarški pomočnik Anton Jambrovič. Ker je bil brez posla, se je domislil, da bi bilo najlažje živeti s prodajo razglednic in podpisi kot študent agronomije. Jambrovič trdi, da je nabral kvečjemu 4000 Din v enem letu svojega polovanja. Iz njegove spominske knjige je razvidno, da je slepar obiskal 115 strank. Včeraj so ga v takih v zapore zagrebškega sodišča, narkar bo izročen vojaškimi oblastim, ki ga že dolgo iščejo.

Iz Sarajeva poročajo, da je včeraj vzbudil veliko senzacijo v mestu nenavaden samomorilec na obali Vojvode Stepe ob Miljački. Samomorilec se piše Salomon Arano in je prišel v Sarajevo, da si na prav čuden način konča življenje. Ob obali je bilo ta čas vse polno ljudi. To pa samomorilnega kandidata ni motilo. Sedel je na kamen ob obali, potegnil iz žepa oster nož in si z njim začel rezati žile na roki. Okoli prs je imel navezano veliko bismo, kjer je razpisal motive svojega obupnega čina. V bližini je stal stražnik in ko je opazil Salomona s krvavečo roko, je planil k njemu in mu iztrgal nož iz roke. Odvedel ga je nato na stražnico, kjer so mu obvezali ranjeno roko in ga pridržali v zaporu. V dolgem pismu, ki ga je spisal pred poskušanim samomorom Salomon pravi, da je že dolgo brez službe in brez sredstev za življenje, a v vojni si je nakopal težko neozdravljivo bolezen.

Prednočnim je prišel v gostilno »Mandalica« v Zagrebu mlad mehanik. V gostilni je sedel za mizo v družbi nekaterih moških in žensk. V družbi je bila tudi Zofija, 17letno lepo dekle, ki stanuje v Vlački ulici. Okoli 2. ure je mehanik vstal, da bi šel domov. Za njim je prišla tudi lepa Zofija in se mu ponudila, da gre z njim na dom. Ko sta prišla do Salate, se je Zofiji nenadoma zavrtelo v glavi in padla je mehaniku okrog vratu ter ga jela poljubljati kakor svojo.

Prosveta

Ljubljanska drama

Gostovanje trojke dunajskega Državnega gledališča.

V Schönherrijevi dram »Vražja ženska« so sinoči goz oviali na našem odru ga. Medelsky ter gg. Marr in Huber. Kako dobro došli so nam bili, je kazalo nabitno polno operno gledališče, v katero so morali postaviti še nekaj stolov, ker je zmanjkalo vseh prostorov Gromovitno ploskanje pri srčne ovacije na zaključku predstave, velik venec gledal. uprave z državnimi in nacionalnimi trakovir ter troje šopkov so izražali navdušenje in zahvalnost naše publike za globoko in zrelo umetnost, ki so jo nam prinesli v našem svetu priznani dramski prvaki bivšega dunajskega Burgtheatra. Gotovo je, da bi nam bilo še boljše ustrezno z uprizoritvijo kakšne sodobnejše, moderne drame, kor »Vražja ženska« s svojim pretiranim naturalizmom in psihološkimi prisiljenostmi je danes vendarle že zastarela.

Ipak je slavna umetnica ga. Medelska, eden glavnih stebrov buržuejskega klasičnega in realističnega repertoarja podaljala tragedijo od obeh mož zlorabljane, a končno nad obema možema vražje triumfuje žene s toliko umetnostjo v igri, mikli in dialogu, da smo polno uživali tudi ob tej drami. Njen silni temperament, do vseh detajlov izdelano, a tako čudovito naravno igranje in zlasti kolosalnost njenega organa, ki se dviga od strastnega šepota do silnega, vso hišo polnega rivenja so nam kazali umetnico najvišje inteligence in dovršene tehnike.

Prav izredno je ugajal g. Huber v vlogi lisjaškega, a strašno preličenega oročnika. Njegova oroška zunanost in početni ponos domišljavega možkega, vestnega uradnika, vzvišena nad ženskost sta se tako naravno pretresljivo izpreminjala pod vražjo žensko v otroško slabost in bedno brezupnost onečastice. Kako je mimično in v gestah ter govoric izražal dolgo skalo duševnih borbi! To je velika umetnost. G. Marr je igral moža tihotapca, ki zlorablja ženo, da si prisluži hišo, a pogine, ko vidi, da je zapravljen ženo in čast Marrovo imc je vedno med najbolj odličnimi v Avstriji, in občudovali smo ga zopet tudi v Ljubljani kot velikega umetnika porazne naravnosti in fines. Kako je kašljal, izražal betežnost, moralno propadanje in končno obup, to je bila buržuejska tradicija, ki blesti preko Evrope.

Poleg hudožestvenikov druge ekspedije so nam Dunajčanje podali višek dramske umetnosti; zato si jih le želimo iznova

jega brata. Mehanik se je samo čudil in ni se mu zmešalo v glavi od poljubov in objemov. Med začudenjem je čutil, kako ga Zofija tiplje po desnih rebrih, kjer je imel shranjeno denarnico s 600 Din. Slutnje ga niso varale in preden se je zavedel, mu je Zofija iz žepa izmaknila denarnico in se spustila v beg. Mehanik se je spustil za tatlico in na stopnicah iz Salate v Vlačko ulico je padel ter si izpahnil roko in prebil čeljust. Tatinska Zofija mu je med tem seveda pobegnila. To ljubzensko tragikomedijo je mehanik naznanil policiji, ki je Zofijo kmalu našla in aretirala. Pri zaslišanju je tatlica najprvo tajila, potem je pa priznala, da je izmaknila denarnico, češ, da jo je mehanik povabil na dom in ji obljubil 100 Din. Z ukradenim denarjem si je nakupila nekaj oblake, ki jo še sedaj nosi in če ji še to vzamejo, ostane, kakršno je rodila majka.

Včeraj se je vrgla v Savo Jagica Kren, soproga slikarja iz Frankopanske ulice v Zagrebu. Proti večeru se je sprla z možem in nato odšla iz hiše. Ker je to že večkrat preje storila, ni njen mož niti slutil, da gre v prostovoljno smrt. Krenova je najprvo krenila v neko gostilno v bližini Stupnika. Popila je dva decilitra vina in se nato napotila proti savskemu rokavu. Hotela si je na vsak način vzeti življenje. Preden se je vrgla v valove, je še obupno zakričala na pomoč. Trenutek nato so jo prrili valovi Save. Na njen krik je prihitel ribič Josip Kisič in ji ponudil palico za katero se je samomorilka tudi oprijela. Ribič jo je vlekli iz vode, toda Krenova je nedomoma izpustila palico in utonila. Ribič jo je potem s pomočjo nekega stražnika potegnil na obalo. Komisija je mogla ugotoviti samo smrt.

Včeraj zjutraj so se odprla težka železna vrata justične palače v Sarajevu in izstopili so štirje možaki; dva in dva zvezana v oklope. Pred njimi in za njimi sta stopala po dva orožnika z nasajenimi bajonetmi. V prvem paru je stopal mož, ki je s svojim luksuznim in razkošnim življenjem in pozneje s senzacionalnim procesom vzbudil pozornost celokupne sarajevske javnosti. To je Nikola Vrančić, bivši direktor sarajevske podružnice zavarovalne družbe »Jugoslavija«. Poneveril je veliko vsoto denarja in bil obsojen na večletno ječo. Bil je potr in gledal je mirko predse. Dolgo bivanje v ječi in pekoča vest sta mu zapustila globoke sledove. Bil je bled ko zid in ves osivel. Do kolodvora ga je spremljala njegova žena. Za Vrančićem je stopal tudi vkljenen nekdanji beograski milijonar Kosta Petrovič. Tudi ta je bil popolnoma strit. V Zenici mora odsedeti širiletno ječo, ker je zažgal en vagon državne železnice in hotel oslepariti vojaški erar. Vest, da bo Vrančić eskortiran v kaznilnico, se je bliskovito razširila po Sarajevu in na kolodvor je prišla polovica Sarajeva.

n iznova. Ne dvomimo, da bo gledališče vselej tako polno in publika tako zadovoljna kakor sinoči. G. Huber se je zelo lepo in iskreno zahvalil za solčno topli sprejem v Ljubljani. Zaslužili so si ga, saj so nam prinesli najvišjo orodsko umetnost, ki nam je tako dobrodošla.

Pr. G.

Dijalska predstava v ljubljanski dram. V soboto, dne 10. t. m. se uprizori v ljubljanski dram. polnočno ob treh Ibsenova drama »Divja raca«. Ta drama se uprizori v proslavo stoletnice rojstva slavnega nordijskega dramskega pisatelja, kojega dela so na repertoarju vseh gledališč. Z ozirom na spominsko proslavo bo imel pred začetkom predstave kratek govor o Henrikku Ibsenu profesor France Kober. Dijaštvo opozarjamo na to predstavo.

Mozartova »Carobna pisalca se uprizori zopet v ljubljanski operi jutri dne 8. t. m. in sicer za abonente redi C. Pri tej predstavi je zasledba nekoliko spremenjena, in sicer poje kraljico nedolgi gđ. Popovičeva, njeno hčerko Pomino — gđ. Majdičeva in Prvo damo — ga. Polžičeva. Ostale vloge so v isti zasedbi kakor pri dosedanjih uprizoritvah. Opero dirigira in režira ravnatelj opere g. Mirko Polić.

Danes sver se poje v ljubljanski operi opereta »Zmagovalca oceanac« v običajni zasedbi pod taktirko ravnatelja g. Poliča in v režiji g. Pohveha.

Rostandova komedija »Cyrano de Bergerac« se uprizori po triletnem predledku v nedeljo 11. t. m. v dram. Naslovno vlogo igra g. Levar, Roksanu ga. Nablocka. Komedija je na novo inscenirana in delno izpremenjena zasedba ulog. — Režira g. prof. O. Sest.

DANASNJE PRIREDITVE
Drama: zaprt
Opera: »Zmagovalca oceanac.
Kino »Matica«: »Tlačani.«
Kino Deur: »U 9 ali živi na dnu morja«
DEJURNE LEKARNE.
Danes: Ramor, Miklošičeva cesta; Trnkoczy, Mestni trg.

kovrsne tiskovine za društva, posetnice, osmrtnice itd. izdeluje lično in ceno

Narodna tiskarna v Ljubljani

Dnevne vesti.

— **Zasedanje ljubljanske občinske skupščine.** Prvotno je bila sklicana plenarna seja ljubljanske občinske skupščine za 12. marca t. l. Z ozirom na razne tehnične priprave je seadje seja definitivno sklicana za 14. marca ob 10. dopoldne in se, kakor običajno, vrši v dvorani mestnega magistrata. Predsednik občinske skupščine dr. Marko Natlačen je odpravljal v Beograd, Občinska skupščina bo pred vsem razpravljala o novi uredbi glede agrarnih operacij. Ta uredba naj bi bila enotna za ljubljansko in mariborsko oblast. Zato bo v kratkem sklicana tudi mariborska občinska skupščina. Na dnevnem redu so tudi nekateri aktualni predlogi gradbenega in kmetijskega odseka. Zasedanje bo trajalo le nekaj dni.

— **Odlikovanje.** Z redom Sv. Save V. stopnje so odlikovani profesor gimnazije v Kranju dr. Simon Dolar, profesor I. gimnazije v Ljubljani dr. Vinko Šarabon in učiteljica ženskih ročnih del v Ljubljani Ivana Bajželj.

— **Z naše univerze.** Za docenta na filozofski fakulteti ljubljanske univerze je imenovan dr. Franc Šturm.

— **Iz konzularne službe.** Dosedanji voditelj Prometne banke Svetislav Vidlič je imenovan za šefa konzularnega trgovinskega oddelka v zunanjem ministristvu s čimom generalnega konzula. To imenovanje mnogi prav živahno komentirajo, zlasti zato, ker odpuščajo stare izkušene uradnike, a nameščajo osebe, ki so drugače privatno prav dobro situirane. Dosedanji šef omenjenega oddelka Radovan Šumenković pa je imenovan za generalnega konzula na Dunaju.

— **Iz zdravniške službe.** V višjo skupino je pomaknjen šef rentgenološkega zavoda v Ljubljani dr. Alojzij Kunst.

— **Stavka beograjskih profesorjev.** 32 honorarnih profesorjev srednje tehnične šole v Beogradu je včeraj zapustilo šolo v znak protesta, ker jim niso bili izplačani honorarji. Zadnji honorar za predavanja so prejeli pred petimi meseci. Od tedaj so bile vse prošnje in zahteve šolskih oblasti in samih profesorjev zaman. Trgovniško ministristvo se ni zmenilo za upravičene zahteve in tako je prišlo do mučnega incidenta, da so morali profesorji zapustiti šolo. Beograjska srednja tehnična šola ima 52 profesorjev, od katerih je samo 14 stalnih, vsi drugi so pa honorarni. Pouk v šoli je sedaj zelo omejen.

— **Skupščina profesorjev srednjetehtničnih šol.** Včeraj se je pričela v prostorih Obrtne zbornice v Beogradu skupščina stalnih in honorarnih profesorjev vseh naših Srednjih tehničnih šol. Ljubljansko Srednjo tehnično šolo zastopa na skupščini pet profesorjev, na čelu z ravnateljem g. Josipom Reisnerjem. Na skupščini se razpravljalo o važnih problemih srednjetehtničnih šol, zlasti o honorarjih honorarnim profesorjem.

— **Izenačenje železniške statistike.** Priških razmer v poedinah državah glede na splošni položaj železnice doslej ni bilo mogoče, ker je vodila vsaka država svoje posebno železniško statistiko. Da se odstrani ti nedostatk, sta se obrnila Društvo narodov in Mednarodna zveza železnice na naše prometno ministristvo s prošnjo, naj bi se naša železniška statistika prilagodila sistemu, ki ga predlagata omenjeni ustanovi. Ministristvo je prejelo tudi formularje, po katerih je bilo treba voditi železniško statistiko v vseh državah, ki so članice v Mednarodni zvezi železnice, torej tudi v naši. O tem vprašanju bo razpravljala konferenca, ki se bo vršila 14. t. m. v generalni direkciji železnice.

— **Razpisna zdravniška služba.** Kraljeva bratavska skladišnica v Prevaljah razpisuje mesto pogodbenega zdravnika s sedežem v Prevaljah. Prednost imajo zdravniki z daljšo prakso. Zdravniku je na razpolago prosto stanovanje. Reflektanti naj se obrnejo neposredno na Bratovsko skladišnico v Prevaljah najkasneje do 20. t. m.

— **Za mrtve proglašeni.** Okrožno sodišče v Novem mestu je uvedlo postopanje, da se proglašajo za mrtve: posestnik v Pristavljah vasi Josip Kokalj, posestnik sin v Mlečevem Avguštin Perme, kočar v Drenovcu Janez Kerin, frančiškanski brat Franc Gorenc, pristojen na Rako, Marija Vidmar, pristojna v St. Peter pri Novem mestu, posestnik v Dobovem Alojzij Simončič, kočarjev sin v Vrhnji selih Jožef Klobučar in posestnikov sin v Dolenjih Skopcih Janez Tršelič.

— **Zagrebska radiopostaja in Ljubljana.** Zagrebški listi poročajo, da je poštvo ministristvo sklenilo zgraditi v Ljubljani na državne stroške radiopostajo. Montiranje in tehnična dela bi opravila država. Sam kabel bi stal 600.000 Din. Zagrebški listi pravijo, da favoriziranje Ljubljane v tem pogledu ni umestno, ker mora Zagreb sam skrbeti za svojo radiopostajo. Ko dobi Ljubljana radiopostajo, izgubi zagrebska okrog 1500 naročnikov in pride s tem še v težji položaj.

— **Olajšave udeležnikom ljubljanskega velesejma (od 2. do 11. junija t. l.) v pomorskem prometu.** Jadranska plovidba dr. Sušak je dovolila udeležencem obeh letošnjih sejamskih prireditev v juniju in septembru vozno olajšavo na ta način, da se vozijo v višjem razredu, plačajo pa ceno euega razreda nižje. Za prevoz razstavne blaga pa imajo 50% popusta v dovozu in odvozu. Pri tej družbi velja ugodnost za odhod v Ljubljano od 15. maja do 11. junija. Za povratek pa od 2. do 15. junija, ozir. od 25. avgusta do 10. septembra in od 1. do 15. septembra. — **Rečna plovidba SHS** je dovolila za prevoz blaga 50% popust, v pomorskem prometu pa 25%. Dubrovačka parobrodarska plovidba A. D. je tudi dovolila 50% popust na vožnji z vsemi njenimi parniki. Tu velja ugodnost od 20. maja do 20. junija, oziroma od 20. avgusta do 20. septembra v obe smeri.

— **Zloraba imena »Rdečega križa«.** Tvrda Jakob Zumbulović, Beograd, Kralja Petra ulica 5 (filijalka v Skoplju, Kralja Petra ulica 34) prodaja srečke »Rdečega križa« in razne državne papirje na obroko. Številni agenti te tvrde da se včasih predstavljajo za uradnike »Rdečega križa«, dani nimajo za to nobene pravice. S tem le kompromitirajo visoke cilje »Rdečega križa«, ker bi ljudje utegnili misliti, da opravljajo »Rdeči križ« svojih posle. Tudi je Zumbulović v svojih proslah oznanil, da ima loterija »Rdečega križa« na leto tri dobitke po 100.000 Din in šest dobitkov po 25.000 Din, kar ni res, ker se izkazuje vsako leto samo en dobitek za 100.000 Din in dva po 25.000 Din.

— **Nagradovanje zdravnikov.** V ministristvu narodnega zdravja je podpisanih več dekretov o nagradovanju zdravnikov v višje skupine. Mnogi zdravniki so prevedeni tudi iz pripravnih v stalne skupine.

— **Turški promet v Sarajevu.** Zadnja leta se turški promet v naši državi zelo lepo razvija. To se je poznalo lani tudi v Sarajevu, kjer je bil turški promet za 40% večji, nego predlanskim. Naravno, da so pustili turci v Sarajevu mnogo denarja, ker so kupovali razne orijentalne izdelke. Letos je sarajevska občina določila v proračunu za pospeševanje turškega prometa 50 tisoč dinarjev.

— **Jugoslovanski klub v Baslu.** V Baslu je bil ustanovljen t. dni Jugoslovanski klub, ki ima namen zbrati v svojih vrstah vse Jugoslovane in njihove prijatelje v tem lepem švicarskem mestu. Klub bo gojil med svojimi člani patriotizem ter po možnosti podpiral člane tudi gmotno. Tajnik kluba je g. Jerolim Bulić.

— **Smrtina kosa.** Danes ponoči je umrla v Ljubljani poštna uradnica v pokoji Flora Pehani. Pokojnica je bila kot uradnica vestna in marljiva, dolgo let je službovala v Ljubljani. Pogreb bo v četrtek 8. t. m. ob 15 izpred hiše zalosti v Nunski ulici št. 8.

— **Mesto objave v časopisih in vena na grob svojima članoma M. U. dr. E. Wisingerju, zobnemu zdravniku v Mariboru, in U. M. dr. Hinko Dolencu, zobnemu zdravniku v Ljubljani.** Je naklonilo društvo zobnih zdravnikov za Slovenijo Pokojniškim zakladu za zdravniške vdove in sirote znesek 600 Din.

— **Pri razdraženih živcih, glavobolu, pomanjkanju spanja, slabem želodcu, utrujenosti, potrtosti, tesnobi** imamo s prirodno grenčico »Franz - Josef« v rokah domačih zdravil, ki skoraj nikoli ne odpove, da takoj zatremo vsako vznemirjenje, naj že izhaja iz kateregakoli dela prebavnih poti. Slovit zdravnik priporoča, da voda Franz - Josef zanjelivo učinkuje tudi pri ljudeh višje starosti. 26T

Iz Ljubljane

— **Iz velikega županstva.** Ker je veliki župan dr. Fran Vodopivec službeno odsoten, v petek 9. t. m. ne bo sprejel strank.

— **70-letnico slavi danes** med Primorci dobro znani gospod Josip Sotlar, preglednik finančne straže v pokoji. Rojen v Senožečah je služboval v več krajih v Primorju, kot v Trstu, Ogledju, Sežani, Proseku, Opčinah, na kvarnerskih otokih itd. Povsod je nastopil kot zaveden in na preden Slovan, za kar je moral slišati marsikatero pikro opazko od svojih predstnikov. Zavedal se je svoje dolžnosti in je bil moč vedno na mestu, zato so ga vsi cenili in spoštovali. V pokoji si je zgradil malo lično hišico na Livadi v Gorici a moral to je zapustiti vsled vojne vihr in naselil se je v Rožni dolini v Ljubljani. Kljub visoki starosti ga vidimo dnevno z aktivno prid pazduho, čvrsto in krepko korakati po ljubljanskih ulicah po opravkih. Vsi mi tu in oni tam preko meje, ki poznamo dobrično našega Jožeta, mu iz srca želimo še mnogo zdravih, veselih in srečnih dni, da do skrajnih mej življenja.

— **Iz Plenarne seje Zbornice za TOI v Ljubljani.** 15. t. m. ob 9 dop se bo vršila v zbornišni dvorani plenarna seja. Na dnevnem redu je poleg poročil predsedstva reorganizacija bolniškega zavarovanja, vprašanje obveznega signiranja hmelja, poročilo o razpravah ožjega odbora za komercijalizacijo železnice, izvoz surovin kož in kosti, poročilo o davčnih vprašanjih, predlog za imenovanje v razna zastopstva in predlogi zborniških članov.

— **Iz Mestni posredovalni urad.** V članke o mestnem posredovalnem uradu, ki smo ga objavili 29. februarja, je izpadel odstavek, ki je vsebinsko varen in ki se glasi: »Poravnave, ki se sklepajo v posredovalnem uradu, se smatrajo enakim z uradnimi listinami o sodnih poravnah in so torej izvršljive. Vse vloge na posredovalni urad, kakor tudi poravnalne listine, ki jih izdaja ta urad, so kolika proste, samo pri poravnavi o plačilu dolžnih zneskov se računa od skupne v vsote pol odstotka kolek, ki ga plača dolжник.« Citateli naj blagovolijo omenjeni članek zaradi boljšega razumevanja sami popraviti.

— **Iz Pogreb dr. Hinka Dolenca.** Včeraj popoldne so spremili mnogi prijatelji, znanci in stanovski tovariši k večnemu počitku zobozdravnika dr. Hinka Dolenca. Pogreba so se korporativno udeležili ljubljanski zdravniki s predsednikom Zdravniške zbornice dr. M. Rusom na čelu, za mestno občino magistratni direktor dr. Milutin Zarnik, kakor tudi mnogi lovci v lovski opremi z dr. Lovrenčičem na čelu. Zalni spreved se je pomikal izpred Leoniča na pokopališče pri Sv. Križu.

— **Iz Vreme.** Danes se je vreme nenakrat spremenilo. Takih vremenskih razlik še dolgo ni bilo. Do polnoči je še deževalo. Proti jutru pa je legla nad mesto in ljubljansko Barje neprodolna megla. Nekaj časa se je bila tako gosta, da je nastala prava tema. Barometer se vedno pada, termometer pa se dviga. Danes jutraj je barometer kazal 762,5, termometer 5° C nad ničlo, opoldne barometer 762, termometer 9° C nad ničlo.

nišlo, opoldne barometer 762, termometer 9° C nad ničlo.

— **Iz Zanimiva gospodarska vest.** Kakor znano, je podjetje »Globus« na Vrhniki likvidiralo. Stroje in večino materiala je kupila ljubljanska veletrgovka Slamič, ki bo sedaj uredila moderno konzervno tovarno v Ljubljani.

— **Iz Društvene dolevalnje.** Dne 4. t. m. se je vršil redni občni zbor »Dobre ot. m. smrtnega podpornega društva poštnih nametencev« v Ljubljani, na Sv. Jakoba trgu, hiš. št. 2. Kljub slabemu vremenu so se člani udeležili zborovanja v velikem številu. Občni zbor je otvoril predsednik g. M. Matjašič in pozdravil navzoče člane, na kar sta podala svoje poročilo društveni tajnik in blaginjar Lansko leto je pristopilo k društvu 380 članov tako, da je bilo vseh članov 2422. Umrla je 18 članov, njih preostalih se je izplačalo 52.000 Din podpore. Društvena glavnica znaša nekaj nad 200.000 dinarjev. Pregledovalca računov sta našla vse poslovanje v najlepšem redu. Nato je bil odboru podeljen absolutorij in pohvala Predlog odbora, da se zviša mesečni obmrtni prispevek od 4 na 5 Din, a zato tudi obmrtni podpora od 3000 na 5000 D, so vzel zborovalci z veseljem in odobravanjem v vrednot. Društvo je v vrlo dobrih rokah, zato tudi ostane stari odbor še za tekoče leto v vodstvu »Dobre ot. m. ki je vsekar velikega socialnega pomena v današnjih težkih časih državnih uradnikov in služabnikov.

— **Iz Udruženje jugosloven, inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana** vabi na predavanje, ki se bo vršilo v petek 9. t. m. ob 20. v lastnem družabnem lokalu na Kongresnem trgu št. 1. (II nadstropje). Predaval bo inženjer Janko Mačkoveš o temi: Razvoine tendence Ljubljane in veza njene ga centra z nastajajočim severnim delom. Vabljeni so člani in vsi, ki se zanimajo.

— **Iz Ruska Matica.** V nedeljo dne 18. marca se bo v prostorih ruske akademске univerze (Santepetarska vojašnica) ob 14. uri, v slučaju nesklepnosti pa ob 15., vršil letni občni zbor. Dnevni red: Odobroba in blaginjkovo poročilo, poročilo nadzorništv. a podelitev absolutorija odboru, načrt nadaljnega delovanja, volitve predsednika, podpredsednika, blaginjnika, tajnika, članov odbora in nadzorstvenega sveta, predsednika in članov razsodišča.

— **Iz Društvo »Treznost«** ima danes 7. t. m. ob 18.30 svoj redni sestanek na 1. oške učiteljsku Dnevni red: 1.) »Na najhujši sovražnik«, predavanje br. prednjaku R. Horvata; 2) slučajnosti Vstop je dovoljen poleg slavnih (c) tudi vsakemu drugemu.

— **Iz Nujna prošnja.** Narodna strokovna zveza nujno proša vse prijatelje in zaupnike, katerim je poslala okrožnico in navodila za volitev obratnih zaupnikov, da na to okrožnico takoj odgovore in pošljejo odgovore tajništvo NSZ, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7/II. Ker je zadnji rok za volitve do konca marca, je postala ta zadeva nujna. — **Tajništvo Nar. strok. zveze.**

— **Iz V društvu »Sofac« v Ljubljani** predava v soboto 10. marca 1928 ga. prof. dr. Angela Piskernik. Tema lepa in poučna iz prirodopisa se glasi: »Rastlinstvo v vodi in ob vodi. Po predavanju prosta zabava s petjem. Vabljeni člani in prijatelji društva. Začetek ob pol 21. uri zvečer. Vstop vsem prost.

— **Iz Koncert Glasbene Matice v radu.** Včeraj smo poročali, da je tvrdka Bar prenese koncert Glasbene Matice v radiu tako, da so imeli pasanti na Mestnem trgu priliko koncert poslušati. V poročilu pa je nastala neljuba pomota. Koncert je telefoničnim putem sprejemala zagrebska oddaja na postaji, tvrdka Bar ga je pa oddajala radijskim putem in ne kot je bilo pomotoma poročano telefonskim putem.

— **Iz V počaščenje spomina svojega blagopokojnega šefa g. dr. Dolenca** darujejo mesto vena na krsto nameščenci 300 Din za slepe.

— **Iz Občni zbor naprednega političnega in gospodarskega društva za šentpeterski in kolodvorski okraj** se bo vršil v petek, 23. marca ob 20. zvečer v gostilni g. Betčarja na Sv. Petra cesti. Dnevni red običajen. Člane in somišljenike vabi k polni udeležbi — o d b o r.

— **Iz Nogavice razne vrste v veliki izbiri** kupite najceneje pri Dobelcu. A. Pred Skofljo.

— **Iz Nesreča pri delu.** Pri tvrdki Rojina & Komp. v Kolodvorski ulici je danes popoldne cirkularna prijava mizarskega pomočnika, 27letnega Luko Tomšiča, tako nesrečno za desno roko, da mu je odrezala prst. V javni bolnici so ga obvezali, na kar je odšel domov.

— **Iz Drobni policijske kronike.** Policija je zaprla tri osebe, neko Melanijo, ki je okrog nabirala milodare brez policijskega dovoljenja, dalje nekega berača in nekega pestopacha radi raznih deliktov. Policiji ni bila prijavljena nobena tatvina, kar je redek slučaj. Prijavljeni sta dve lahki telesni poškodbi in 1 pretep na ulici. Dva mlada gospoda Davorin in Maks sta prijavljena radi kaljenja nožnega miru, 1 lastnik psa radi pasjega kontumaca, 1 obrtnik radi prestopka obrtnega reda in 7 voznikov radi prestopkov cestnopolicijskega reda.

Iz Celja

— **C Perota.** Ivan Gaber, ki se je zagovarjal v tork dopoldne radi hudodelstva tatvine, je bil obsojen na 18 mesecev težke ječe. — **Požig.** Danes v sredo se je obravnaval zadnji slučaj. Pred porotniki je bil dne 30. decembra 1894. rojeni Anton Potončnik, oženjen posestnik v Marjareki pri Vranskem, obtožen hudodelstvo požiga in goljufije. Anton Potončnik je ponoči 10. novembra 1927 v Marjareki zažgal svojo zidano hišo, zidan svinjak, gospodarsko poslopje, vinski hram in kozolec v namenu, priti do zavarovalnice v skupnem znesku 114.000 Din. Zavarovane je bil pri zavarovalni banki Jugoslaviji v Ljubljani. Pri požaru ni obstajala nevarnost za zgradjo s splotja. Dne 16. junija 1926 je v Celjski po-

sojilnici v Celju predstavil neko Jožeta Stebarnak za svojo ženo Marijo Potončnik in ji dal pod takim lažnim imenom podpisati kreditno pismo in njen podpis tudi legalizirati, s katero prevezo je izbral menično posojilo 8000 Din. S tem je spravil v zmozo denarni zavod, ki bi naj trpel sam ali pa Potončnikova žena škodo do zneska najmanj Din 4000. Obdolženec ne priznava niti prvega, niti drugega dejanja, dasiravno pri prvem hudodelstvu kažejo vsi znaki, da je bil on požigalec, pri goljufiji pa mu je krivda tudi dokazana. — O izidu obravnave bomo poročali jutri.

— **C Stanovanjska statistika v Celju.** Da se dobi točna stanovanjska statistika v celjski mestni občini, poziva mestno županstvo

vse najemnike, ki so v nevarnosti, da izgube v doglednem času stanovanje, in vse mestne hišne posestnike, ki bodo imeli stanovanja na razpolago, da to javijo mestnemu magistratu najkasneje do 15. marca. Potrebne tiskovine se dobe na mestnem magistratu soba št. 2 med uradnimi urami.

— **C Aeroklub« v Celju** priredi v soboto 10. t. m. svojo prvo večjo prireditev v prostorih Narodnega doma.

— **C Lovska veselica,** ki bi se imela vršiti dne 17. marca, je preložena na soboto dne 14. aprila. Vršila se bo v gornjih prostorih Narodnega doma.

— **C Stalsika umrlih** V mesecu februarju je umrlo v Celju skupaj 22 oseb in sicer 3 v mestu, 19 v javni bolnici.

Obeta se nam davek na samce

Minister narodnega zdravja meni, da bi kazalo obdavčiti vse samce in rodbine brez otrok. — Rodbin brez otrok je v naši državi okrog 380.000.

Kakor poročamo na drugem mestu, je bil včeraj v Narodni skupščini sprejet proračun ministristva za narodno zdravje. Minister dr. Dobrovojer Ger Popović je podal uvodoma daljši ekspoze, v katerem je podal zelo zanimive podatke o zdravstvenem stanju v naši državi ter postavil predloge, kako bi se dala najti finančna sredstva za uspešnejšo zdravstveno politiko. Iz njegovih izjav izhajajo posamezni:

Zdravstveni položaj v naši državi ni takšen, kakor bi si ga želeli. To je predvsem posledica slabeg gospodarskega položaja širokih mas. Potrebno bi bilo intenzivnega dela in dovoljnih gmotnih sredstev, da bi se temu odpravilo.

Populacija je razmeroma še dovolj velika in tudi glede števila porodov se ni ravno pritoževali, dejstvo pa je, da število porodov tudi pri nas pada. To je predvsem pripisovati dejstvu, da so ljudje ne želijo, ker so stanovanjske razmere in splošne socialne prilike nepopolne. Pred dvema letoma je znašalo število poročenih 9, danes pa samo še 8 odstotkov. Nad 20. odstotkov moških je samcev. To število pa stalno narašča, zlasti na deželi.

Nataliteta je padla od 37,8 na 28 odst., ker se je začel tudi pri nas, ne le v mestih, marveč tudi na deželi uvajati sistem enega in dveh otrok. Glasom statistike, ki jo je sestavilo ministristvo, je 22 odst. družin brez otrok, 20 odst. samo z enim otrokom, 23 odst. z dvema otrokoma, 17 odst. s tremi, a le 14 odst. s štirimi do pet otrok. Rodbine z večjim številom otrok so že redke prikazni.

Glede števila porodov smo še vedno na prvem mestu, pač pa je umrljivost pri nas zelo velika. Do 1. leta umre 28 odst. otrok, a 20. leta ne doživi niti 38 odstotkov, kar znači, da nad ena tretjina ne dočaka 20. leta. To pomeni silno izgubo živih sil, pomeni pa tudi velik materialni udarec, ker je lečenje, pogreb itd. silno drago.

Tretji faktor, ki odločilno vpliva na stanje narodnega zdravja, so razne bolezni. Razvoj bolezni je odvisen najbolj od gospodarskih in socialnih razmer širokih mas. Število bolnikov, ki gredo vsako leto skozi naše bolnice, je naravnost ogromno. Toda opaziti je, da število smrtnih slučajev tem bolj pada, čim bolj se množe bolnice. V krajih, kjer je dovolj bolnic, tako da ima narod pravočasno pomoč, mortaliteta pada. Bolnice pasira vsako leto nad 1 milijon ljudi, pri čemur niso vsteti oni, ki bolehalo na raznih nalezljivih boleznih, med katere je treba prišteti nad pol milijona tuberkuloznih. Glavni vzrok tega žalostnega pojave je ekonomska beda ljudstva, ki ne more živeti v primernih higijenskih priklakah in zato stalno propada, pri čemur pa je treba vpoštevati tudi način življenja in kulturni nivo našega ljudstva. Higijenska vzgoja naroda je temelj narodnega zdravja. Higijenska kultura pa ni mogoče širiti tam, kjer je po 70 odst. moških in do 80 odst. ženskih analfabetov. Zato tudi higijenska vzgoja zelo počasi napreduje in se narod ne more odvaditi življenja.

Dunajski moški za svoje pravice

Na Dunaju obstoji društvo bojnikov za moške pravice, cigari, člani so večinoma zakrknjeni samci, zagrizeni filistri in sovražniki žensk, ločeni zakonski možje in taki, ki morajo plačevati alimente. Naslov društva je »Justitia«, člani pa imajo redne sestanke vsak mesec ali po potrebi, kakor pač nanesejo prilike. Na teh sestankih potizijo drug drugemu svoje gorje in sprejemajo razne resolucije v varstvo močnega spola. Na zadnji seji je predsednik društva izjavil, da je društvo poslalo policiji posebno prošnjo, v kateri protestira, da policija pri prepirih med možem in ženo vedno favorizira ženo. Tako je neki železničar pripovedoval svoj neprijeten doživljaj. Prišel je nekega dne baje iz službe domov in je doma padel. Nesreča je hotela, da se je nanič zrušila peč. Njegova žena je v paničnem strahu odprla okno in zakričala: »Na pomoč, mož me hoče umoriti!« Policija je nato moža zaprla in polnih 24 ur je revez po nedolžnem predsedel v ječi. Predsedniku društva je nedavno njegova žena grozila z nožem, toda policija ni hotela intervenirati.

Predsednik je nato tudi razpravljalo o aferi Krantz in je omenil, naj si Dunajčani nikar ne domišljajo, da ni na Dunaju nobene Hilde Schellerjeve. Res čudno je, da se na Dunaju še ni pripetilo, kaj takega kot v Steglitzu.

Nato so razpravljali o alimentih. Neki bivši polkovnik se je ob tej priliki brkovo pritožilo nad moralo današnjih žensk. Pripovedoval je, da je moral neki svoji »prijateljici« dolga leta plačevati alimente za otroka, kasneje je pa zvedel, da sta za istega otroka plačevala istočasno še dva druga moža. Društvo zahteva, da se novi način ugotovitve očetovstva, t. j. krvna preizkušnja v splošnem uvede, pa magari na državne stroške. Danes stane tak način dokazovanja več sto šilingov in ker so se pripetili tudi slučaj, da

kateremu se je privadil tekom stoletij. Pri tem pa se je doslej postopalo tudi povsem napačno. S higijensko vzgojo je treba pričeti na deželi, ne pa v mestih. Vidimo pa, da so se doslej gradile razne higijenske ustanove skoraj izključno po mestih, kjer je za to mnogo manj potrebe, nego na deželi. Deželo je treba v prvi vrsti braniti pred raznimi »mestnimi« boleznimi. Mesto ima s seboj v vseh vrstah priredila higijenska predavanja in tečaj praktične higijene, akcija pa se bo nadaljevala v vseh smereh sistematično, ker je le na ta način pričakovati povolnih rezultatov.

V svrhu izboljšanja splošnega zdravstvenega stanja je neobhodno potrebno sodelovanje med državo in samoupravo. Potrebna pa so tudi dovoljna materialna sredstva. To, kar je v ta namen dala država in onih 50 milijonov, ki so jih vtrvale v zdravstvene svrhe oblasti še iz daleka ne zadostuje. Treba je osnovati poseben »Fond za pospeševanje narodnega zdravja«. Zaman je govoriti narodu, naj ne pije slabe vode, če nima dobrih vodnjakov. Oni, ki so socialno in ekonomsko močnejši, so dolžni prispevati za one, ki nimajo niti najje potrebnejšega za življenje. Tu bi se moralo poseči po obdavčenju vseh onih, ki naj dajejo državi in društvu toliko, kolikor od njih prejema.

Tu prihaja predvsem v poštev davek na samce. V državi je okrog 20 odst., t. j. okrog 400.000 samcev. Drugi finančni vir tega fonda bi bil davek na družine brez otrok. Če eni dakej državi vojake in druge jake, vrše kulje in nosijo razna druga bremena, potem je popolnoma pravilno, da oni, ki živijo na račun te družbe, žrtvujejo vsaj toliko, da narod ne propada. Rodbin brez otrok je okrog 380.000. Ta davek bi bil progresiven in bi se odmerjal na podlagi neposrednega davka. Tudi davek na kadilce bi tvoril izdaten vir dohodkov. To bi se lahko izvedlo na ta način, da bi se povsile šale cene tobaknih izdelkov za 2 odst. In končnih bi bilo treba obdavčiti tudi največje sloje, alkoholizem. Trošarina na alkoholne pijače naj bi se povzela vsaj za 5 odst. Vsi ti dohodki bi dajali letno najmanj 100 milijonov dinarjev. S tem bi se dalo napraviti na polju narodnega zdravja zelo mnogo.

Minister je končno obširno govoril o stanju naših bolnic in ugotovil, da jih je mnogo premalo. Tudi število lekarn je nezadostno in bi se morale ustanovljati le karne zlasti na deželi. Pri tem pa je dr. Popović postavil na laž svojega prednika in vso Vukičevićovo vlogo, ki je še nedavno zatirjala, da imamo preveč zdravnikov in da je zato treba ukiniti medicinsko fakulteto. Ugotovil je namreč, da je popolnoma neresnično, da bi bilo pri nas preveč zdravnikov. Preveč jih je le v mestih, kjer jih je n. pr. samo v Beogradu nad 700, dober pride na deželi na 20.000 ljudi komaj eden zdravnik. Dokler ne bo urejeno to vprašanje z novim obširnimi zakonom, bi bilo treba prisiliti na občine, da skupno nastave vijo za primeren okoliš po enega zdravnika,

krvna preizkušnja ni pokazala nobene pravega rezultata, si marsikateri možki ne upa s to zahtevo na dan in raje plačuje alimente. »Justitia« bo posredovala tudi pri kancelariju Seipulu in namerava energično nastopiti proti favoriziranju žensk.

Film o miss Cavellovi

Kakor smo že poročali, je bil na priitisk nemške vlade prepovedan v Angliji film »Zaria«, ki predstavlja umrtnitev angleške usmiljenke miss Cavello v Belgiji. Ker filma niso smeli predvajati javno, so ga predvajali za ožji krog književnikov in zastopnikov angleške družbe. O prepovedi tega filma se je razvila v angleškem tisku in v javnosti ostra polemika, ki še ni končana. Politiki in konservativni krogi nastopajo proti filmu iz oportunističnih razlogov, ker nočejo dražiti Nemcev in vzbujati v njih mržnje. Književniki in umetniki so pa ocenili film iz idejnega in umetniškega vidika. Zanimiva je sodba, ki jo je izrekel o tem filmu znani angleški pisatelj Bernhard Shaw.

Shaw je izjavil, da bi lahko predlagal tudi, naj se demolira spomenik miss Cavellovi, ki ga je izdelal kipar Georg Frampton. Po njegovem mnenju prihaja v poštev samo vprašanje, da-li je film kot umetniško delo vreden spomina na mučeniško smrt angleške usmiljenke. Shaw trdi, da o tem ne more biti nobenega dvoma. Besedilo je napisal neki mladi filmski pesnik, ki je brez najmanjše tendence opisal požrtvovalnost in junaško smrt mlade Angležinje. Igralka in pisateljica, da je gledalci v filmu spoznali, da je zakon, ki ga je Edith Cavellova postavila nad vojaški reglement in za katerega je umrla, vzvišen nad zakonom vojne in poimom patriotizma. Shaw pravi, da bi lahko šel ta film v Nemčijo kot angleški film, ne da bi vzbudil med Nemci mržnjo proti Angležem.

Dok Soljurg:

Boljševiški vohun

Roman

XVI.
Vsoki valovi senzacije, ki jo je vdelala javnost v tem, da dr. Mordet ni le napovedal pobeza iz utrjene kaznilnice, marveč je tudi v resnici pobegnil, so se sčasoma polegali. Pač pa je zavlada druga fantastična psihoza, ki je objela cele okraje in mesta, kjer se je prorok očividno skrival.

Načelnik policijskega departementa je bil v mučnem položaju, iz katerega ni mogel najti izhoda.

Společka se je še tolažila, ker so vladni krogi namigavali, da se jim smili, toda pozneje, ko se je guvernerjev namestnik nenadoma vrnil, je postal Blackmoorov položaj od dne do dne neznosnejši. Bartolov vnliv se je vedno bolj širil. Dr. Mordet je bil proglašen za nedolžnega.

Cudovito. Zadeva je prišla celo pred parlament, kjer je neki Bartolov pristal interpellirati vladno in zahteval, naj pojasni vse, kar je bilo na Mordetovi ateri zagonetnega zahteva. Zadeva je sodnih spisov in javno je dolžil načelnika policijskega departementa, da je postal igrača v rokah zdravnikov, ki da vidijo v naravnem lečenju dr. Mordeta nevarno konkurenco, o kateri pa seveda ne more biti govora.

Blackmoore je opazil, da je v Colorado več bedakov nego pametnih. Vseh ljudi se je polastila neka čudna nervoznost. Pojavil se je celo pokret v nižjih slojih, ki so zahtevali, naj oblasti dr. Mordeta oprostijo vsake krivde. Blackmoora pa enkrat za vselej pouče, da njegova oblast ni neomejena.

Zadeva je postala naenkrat predmet važnih posvetovanj v raznih ministrstvih, a načelnik policijskega departementa je imel toliko skrbi, da so mu osiveli lasje.

Siromaki si ni znal pomagati. Sam je bil brez moči, drugi mu pa niti dobrega nasveta niso privoščili.

Vedel je, da so vsi ti dogodki posledica Mordetovih sleparij in zločinskih mahinacij, toda javnost je zamažala pričakovala od njega odgovora, kako more dr. Mordet delati čudeže.

Kamorkoli se je obrnil, povsod ga je čakalo razočaranje ali pa popolna brezbrzižnost. Na vse zadnje je naletel na brezbrzižnost celo pri ljudeh, ki so ga skoraj že ugnali v kozji rog. Zdelo se mu je, da so pod vplivom zlatih dolarjev zmožni tudi izdajstva.

Blackmoore je vodil izborni in obsežen policijski aparat, vendar pa ni mogel doseči v tej zadevi nobenega uspeha. Vladni krogi mu niso več zapuili. Ob zaupanje je prišel celo pri Tomu Harrysu, ki je postal zadnje čase strupen in zahrbtn. Zato je poklical iz Chicaga in Newyorka več znamenitih

detektivov, med njimi Cartera, Huysmanna in Ledererja ter se posvetoval z njimi pet dni o Mordetovem pobegu iz kaznilnice. Skrival se je pečal tudi s čudežem na arkanski farmi, kjer je dr. Mordet obudil od mrtvih njegovo hčerko. Ta dogodek je pred javnostjo skrbno skrival.

Detektivji so pridno pomagali Blackmooru pri preiskavi, ki je pa ostala brezuspešna, kajti zagonetka Mordetovega pobeza se ni dala pojasniti.

Nekaj so pa vendarle ugotovili. Preiskovalna komisija je namreč dognala, da je Mordet hipnotiziral vse stražnike in tako se mu je posrečilo odnesti pete. Detektiv Carter, ki je pomagal ugotoviti to važno okolnost, je pa zaprl Blackmooru sapo z vprašanjem, zakaj ni Mordet izbral svoje sile takoj prvi dan po aretaciji, zakaj je čakal v kaznilnici nad mesec dni.

Če je sploh mogoče hipnotizirati paznike pri belem dnevu in brez pomagačev, je moral iti mimo stražarjev, ki niso bili hipnotizirani. Če njegov pobeg ni resnični čudež, je moral imeti usodnega dne službo. Posledica je bila ugotovitev, da od 11. do 12. noben sumljiv element in zapustil kaznilnice in da straža tudi nobenega voza ni pustila iz nje. Opoldne je bil d.n. signal, da je jetnik pobegnil. Potem niti miš ni mogla iz kaznilnice.

Komisija si je vedno bolj belila glavo z zagonetno. Harrys in Blackmoore, ki sta vedela, da se je Mordet že opoldne odpeljal z brzovlakom v Arkansas, a ob 11 je bil še v celici, sta si zamažala glave s to neverjetno časovno razliko.

Tudi poveljnika kaznilnice majorja Talkinga so zaskrbeli.

Izpovedal je, da je ob 10.45 v spremstvu obeh pomočnikov osebno pregledal objekt IX. Bil je tudi v celici in je govoril nekaj časa z jetnikom.

— Jetnik je bil zelo miren in dostojen, kakor vedno. Prosil je, naj mu pošljem v celico sv. pismo, kar sem pa v smislu tajne nagredbe odklonil. — je pripovedoval Falking.

— Se vam vratar Helmer ni zdel sumljiv?

— Gospoda Helmerja poznam že petnajst let, znana mi je vsaka mišica njegovega obraza. Zdi se mi, da je bil z jetnikom prej prestrog, nego uljuden. Njemu bi poveril celo njegovo lastno dete v ječi. Inspektor mr. Glacyeu, ki sem ga kmalu po telefonskem pogovoru z mr. Blackmoorom znova poslal, da se prepriča, če je Mordet še v celici, mi je prišel ves prestrašen povedat, da je jetnik izginil.

Inspektor lahko potrdi, da Helmer ni imel pojma o pobegu. Prvi hip je bil

mož tako obupan, da se je hotel ustreliti. V zadnjem hipu so mu izrgali revolver iz rok.

— Kaj pa drugi pazniki? Privredite druge paznike, — so zahtevali člani preiskovalne komisije.

Tako se dogaja vedno, kadar oblasti v kaki kriminalni zadevi ne morejo najti krivca. Zaslusujejo vse vprek, da bi se krivec zagovoril ali pa da bi ga izdali drugi. Toda tudi ta trik ni nič pomagal. Nasprotno, policija je prišla pri paznikih ob ves ugled, ker si ni znala pomagati iz zadrege in je sumničala nedolžne ljudi.

Vsi pazniki so izpovedali, da so vestno opravljali službo in da se jim niti sanjalo ni, da bi mogel kdo pobegniti. Ko so jim povedali, da je jetnik pobegnil, niso hoteli verjeti, dokler se niso prepričali na lastne oči. Naravno si po njihovem mnenju tega ni mogoče razlagati. Jetnik je moral biti v zvezi s hudičem, ki ga je neopaženo odnesel skozi zid.

Peti dan proti večeru, ko se je načelnik policijskega departementa vrnil v svoje skrbno zastraženo stanovanje na Glanther-Streetu v Denveru, kamor je dal iz previdnosti prepeljati tudi svojo rodbino, je bil tako utrujen in izčrpan, da je hotel iti takoj po večerji spat.

Ves njegov trud je bil zaman. Stroga preiskava je ugotovila samo nepobito dejstvo, da je Mordet nekdo pomagal pobegniti. Toda kdo? Tega nihče ni vedel. Javnost se seveda s takim odgovorom ni mogla zadovoljiti. Bila je razočarana, kakor je bil razočaran Blackmoore sam. Na obrazu se mu je poznalo, da je zadnje dni preveč delal in da so njegovi živci že do skrajnosti napeti. Gospa Blackmoore se je bala za možovo zdravje in naročila je služničadi, naj nikogar ne pusti v hišo, pa naj pride kdorkoli. Vse posetnike da naj zavrne z izgovorom, da gospoda in gospe ni doma, ker sta prav kar odpotovala.

V hiši je zavlada grobna tišina. Služničad je hodila po prstih, da bi ne motila nervoznega gospoda.

Zunaj je divjala nevihta. Nad mestom so se podili črni oblaki in dež je lil kakor iz škafa.

Nihče ni mislil na to, da bi hodil ob takem vremenu z doma po opravkih ali celo v posete.

Toda komaj je sedla Blackmoorova rodbina k večerji, je zapel zvonec in oznanil, da je nekdo prišel.

Vsi so se začudeno spogledali. V hiši je bilo vse tiho in nihče ni pričakoval v tako slabem vremenu gostov.

Živci gospe Blackmoore so bili po razburljivih dogodkih zadnjih dni še vedno do skrajnosti razdraženi. Nervozno je prišla svojega moža za roko in poslušala, kako divja zunaj nevihta. Zdelo se je, da bi rada med grmenjem spoznala glas nepričakanega gosta.

Joe in Silva sta stopila k oknu. Hotela sta odpreti oknice in pogledati na

ulico. Toda na očetov klic sta opustila svojo namero.

Blackmoore je instinktivno čutil, da mu prinaša neznan gost nekaj novega. Pričakoval je gosta in bil je malo razočaran, ko mu je stari sluga Mollis prinesel pismo, rekoč:

— Neki gospod, ki se je pripeljal v avtomobilu, mi je izročil tole pismo. Dejal je, da odgovora ne potrebuje in da ne bo čakal.

Blackmoore je pogledal na neznano pisavo, obrnil je kuverto in pregledal pečat. Bila je vredna zanimanja.

Okrog ovenčane glave neznanega junaka je bilo napisano v francoščini Regnardovo geslo: C'est dans les grands dangers, qu'on voit les grands courages. (V veliki nevarnosti se vidi velik pogum.)

Pečat je bil izredno precizen in je pričal da je negativ mojstrsko delo izvežbanega daktilografa.

Najzanimivejša in najčudovitejša je bila pa posebna lastnost voska, ki je bil vtisnjen v papir in je tvoril na krajih, kjer je bil najtanjši, črke in podobno glave in sicer temnordečkaste, dočim je bil pečat v celoti temnozelte barve. Ko si je Blackmoore natančneje ogledal to čudno pismo, je opazil še druge posebnosti voska in pečata. Z voskom prepojeni papir je bil podoben vodotisku in se je v temi svetlil.

Viljemova sestra pod kuratelo

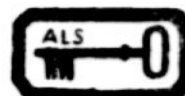
Pozna sreča, ki je doletela sestro bivšega nemškega cesarja Viljema, princeso Viktorijo s tem, da se je poročila z ruskim emigrantom Zubkovim, se bliža koncu. Princesa je stara 63 let in se je poročila z mladeničem, kateremu bi lahko bila mati. Kmalu se je prepričala, da zna mož dobro piti in zapravljati denar. Njegovo ime je prišlo po poroki že opetovano v javnost in zadnji škandal, ki ga je napravil Zubkov v berlinskem baru Casanova, kjer je pretepel natakarka, je vzbudil v nemški javnosti splošno ogorčenost. Berlinske oblasti so začele razmišljati o tem, da bi kazalo Zubkova izgnati iz Nemčije kot nadležnega tujca. Stari princisi mladega moža torej ni treba zavidati.

Bivši nemški cesar je spadal med najbogatejše ljudi v Evropi. Zato ni čuda, da tudi njegovi sestri ni treba skrbeti, kaj bo jedla in oblekla. Princesa Viktorija prejema mesečno apazo v znesku 50.000 mark, t. j. nad 650.000 Din. Poleg tega ima še ogromna posestva in več hiš v Berlinu. Njena zbirka krasnih umetnin, gobelinov in slik je vredna več milijonov mark. Splošno znana je njena zakladnica, v kateri je za 12 milijonov mark draguljev. Samo v zlatu in draguljih ima princesa Viktorija nad 150 milijonov dinarjev.

Kljub ogromnemu bogastvu svoje žene je pa prišel njen famozni mož v

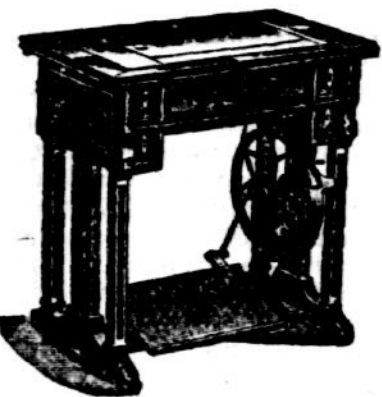
denarne stiske, kar je razvidno iz dejstva, da je morala žena nedavno izstaviti menico na 5000 mark. Ta denar sta rabila zakonca, da sta si preskrbela vse potrebno za vožnjo iz Bonna v Berlin. Od 650.000 Din, ki jih je dobila princesa Viktorija kot apazo za februar, ni ostalo do konca meseca niti toliko, da bi krila potne stroške iz Bonna v Berlin. Lahko si torej mislimo, kako imenitno zna Zubkov trošiti denar in kako prav mu je prišla poroka z Viljemovo sestro. Zubkov spada med one povojne lahkoživce, ki so vajeni živeti razkošno na tuj račun. Da se ga ni usmili bogata princesa, bi moral stradati ali pa poskrbeti, da pride do denarja na način, ki ga poznajo vsi povojni pustolovci.

Princesa Viktorija pa ni dobila z mladim ruskim emigrantom samo moža, marveč tudi pisano družbo njegovih prijateljev, ki so znali prav dobro izkoristiti ugodno priliko, da žive na račun bogate prijateljke žene. Zubkov je v zapravljivosti nedosegljiv. Denar zanj nima nobene vrednosti. Troši od dne do dne več, kot princesa mu daje, kolikor pač more. Če ne zadostuje apaza, prodaja dragulje. Te dni je prodala v Berlinu nakit, vreden 1 milijon nemških mark (nad 13 milijonov Din). Kam vodi Viljemovo sestro moževa zapravljivost, si lahko mislimo. Prince sinu sorodniki so že ukrenili vse potrebno, da napravijo temu brezglavemu razmetavanju njenega premoženja konec. Bajje nameravajo postaviti Viktorijo pod kuratelo. V ta namen so se že začeli pogajati z nekim berlinskim odvetnikom. Na princeso pritiskajo, da bi se dala ločiti in ona se bajje temu ne protivi. Vse kaže, da Zubkov ne bo dolgo razmetaval denarja svoje žene, ki je bila tako naivna, da je mislila, da se je poročil z njo iz ljubezni. Nemška javnost se zelo zanima za usodo tega čudnega zakona. Ne samo sorodniki, marveč tudi vsi visoki nemški plemičji zamerijo princesi Viktoriji, da se je dala preseliti mlademu pustolovcu, ki mu je šlo samo za njen denar.

NA VRHUNCU
STOJE NOGA
VICE Z ŽIGOM
KLJUČ

najboljše, najtrajnejše zato
najcenejše!

Od dobrih
se najboljši
šivalni stroji in KOLESA
znamke
GRITZNER in Adler
za dom, obrt in industrijo — Istotam švicarski
pletalni STROJ DUBIED
Samo pri
JOSIP PETELINC
Tudi na obroke.
LJUBLJANA
blizu Prešernovega spomenika ob vodi
Pouk v voženju brezplačen
Cene nizke
15 letna garancija

Podstrešno sobo

oddam takoj samo solidni go-
spodični. — Naslov v upravi
«Slov. Naroda». 430

Opozorilo!

Javljam vsem, da nisem plač-
nica za dolgove kogarkoli, ki
bi jih delal na moj račun, ali
na moje posestvo.

Vel. Lašče, dne 6. III. 1928.
432 Marija Hočevar.

Šivilja

za perilo in obleko išče delo;
gre tudi na dom. — Ponudbe
pod «Šivilja/435» na upravo
«Slov. Naroda». 435

Opremljeno sobo

svetlo in zračno, z električno
razsvetljavo — oddam z zajtr-
kom za mesečnih 300 Din di-
jaku ali visokošolcu. — Po-
nudbe pod «15. marc/433» na
upravo «Slov. Naroda».

Gostilničarji pozor!

Dve dobro vpeljani gostilni se
oddaste takoj; ena se event.
tudi proda. Odstopi se lahko
tako. — Več se poizve: Ko-
bariška ulica 4. Ljubljana VII.
407

Nakup zlata, srebra,

platine, srebrnih kron in zlate-
ga denarja. — Tovarna za lo-
čenje dragih kovin, Ljubljana
na VII, Sv. Jerneja cesta št. 8.

Stanovanje dveh sob

kuhinje in pritlikin išče mirna
stranka brez otrok za maj ali
tako. — Ponudbe pod «Mirna
409» na upravo «Slov. Naroda».

Trgovski pomočnik

manufakturnist, mlajša moč, želi
menjati službo; najraje v Ljub-
ljano v večjo manufakturno tr-
govino. Nastopi 15. t. m. ali
1. aprila. — Ponudbe poslati
na upravo «Slov. Naroda» pod
«Manufaktura/425».

Službo vratarja

ali nočnega čuvaja išče starejši,
resen in trezen gospod. — Po-
loži lahko kancijo. — Po-
nudbe pod «Zmožen/423» na
upravo «Slov. Naroda».

DRUŽBA «ILIRIJA»

Premog, drva, koks
— Dunajska cesta 46,
poleg Iv. Zakornika — Tele-
fon 2820 108/L

Vse četrtletje

dobavimo šest izbranih tu-
in inozemskih revij za ceno 80.—
dinarjev. — Bralni krožek,
Ljubljana, Selenburgova ulica
7/II. Telefon 2937. 33/T

Železnato vino

lekarnarja dr. G. Piccolti v
Ljubljani — krepla oslabele
in mlakrove odrasle in otroke

Lovske puške

Robert puške, revolverje, pištole in vse potrebščine
za lov in ribi; lov kupiš pri: F. K. KAISER puškar.
Ljubljana, Selenburgova 6 — Kupujem in pre-
vezemam staro orožje v komisijsko prolojo

Beli portland cement

«Medusa» — dobavlja VILIBALD FUCHS, Praha XII.
Italiská 12, Č. S. R.

Odvetnik dr. Albin Kandare

naznanja, da se je preselil z Bleiweisove
ceste št. 18 v Tavčarjevo ulico 11,
pritičje desno

Snominiate se Tabora!

Zahvala.

Za vse iskreno sočutje in za pregorko tolažilo
ne besede ob prebrisknem udarcu, ki nas je zadl
z nenadno smrtjo našega tako vroče ljubljenega
soproga, očeta, brata

profesorja Adolfa Robide

zahvaljujemo vse kar najlepše, ko je bilo poleg
vdanosti v nam neumljivo božjo voljo njihov
sočutje naša edina opora in tolažba ob tej pre-
grenki preizkušnji. Zlasti bodi naša zahvala gosp.
Jo. Maziju, direktorju drž. realke, g. prof. F. Je-
ranu, predsedniku profesorskega društva — obema
za tople poslovnice besede ob grobu, g. Jos. Chri-
stofu, ravnatelju zavoda, rodbini, ravn. Polčevi,
pevcem Sattnerjevega zbora, vsemu profesorske-
mu zboru z dijaki realke, darovalcem vencev in
cvetja in vsem, ki so predragemu spremenili na zad-
nji poti.

Slovesni rekviem se bo pel v četrtek dne
8. marca t. l. ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi Ma-
rijinega Oznanjenja v Ljubli 1.
V Ljubljani, dne 6. marca 1928.

Žalujoča rodbina Robidova

Mestni pogrebni zavod

Potrji neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena sestra, svakinja, teta
in stara teta, gospodična

Flora Pehani

poštna uradnica v pok.

po dolgi, mučni bolezni, previdna s svetimi zakramenti, danes mirno v
Gospodu zaspala.

Pogreb blagopokojne se bo vršil v četrtek 8. marca t. l. ob 3. uri po-
poldne iz hiše žalosti, Nunska ulica št. 8.

Ljubljana, dne 7. marca 1928.

Žalujoči ostali.

!! Znižane cene -- Cene znižane !!

Velika izbira: zepnih robcev, rokavic, NOVAVIČ FLOR in VOL
NENIH, triko perila za dame in gospode. Srajce
ovratnike, kravate, DIŠEKA MILA. — Kompletne potrebščine za šivilje
krojače, čevljarje in tapetnike. — Vezenin in čipke.

pri Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika (ob vodi).

Oglejte si zalogo in se boste prepričali!